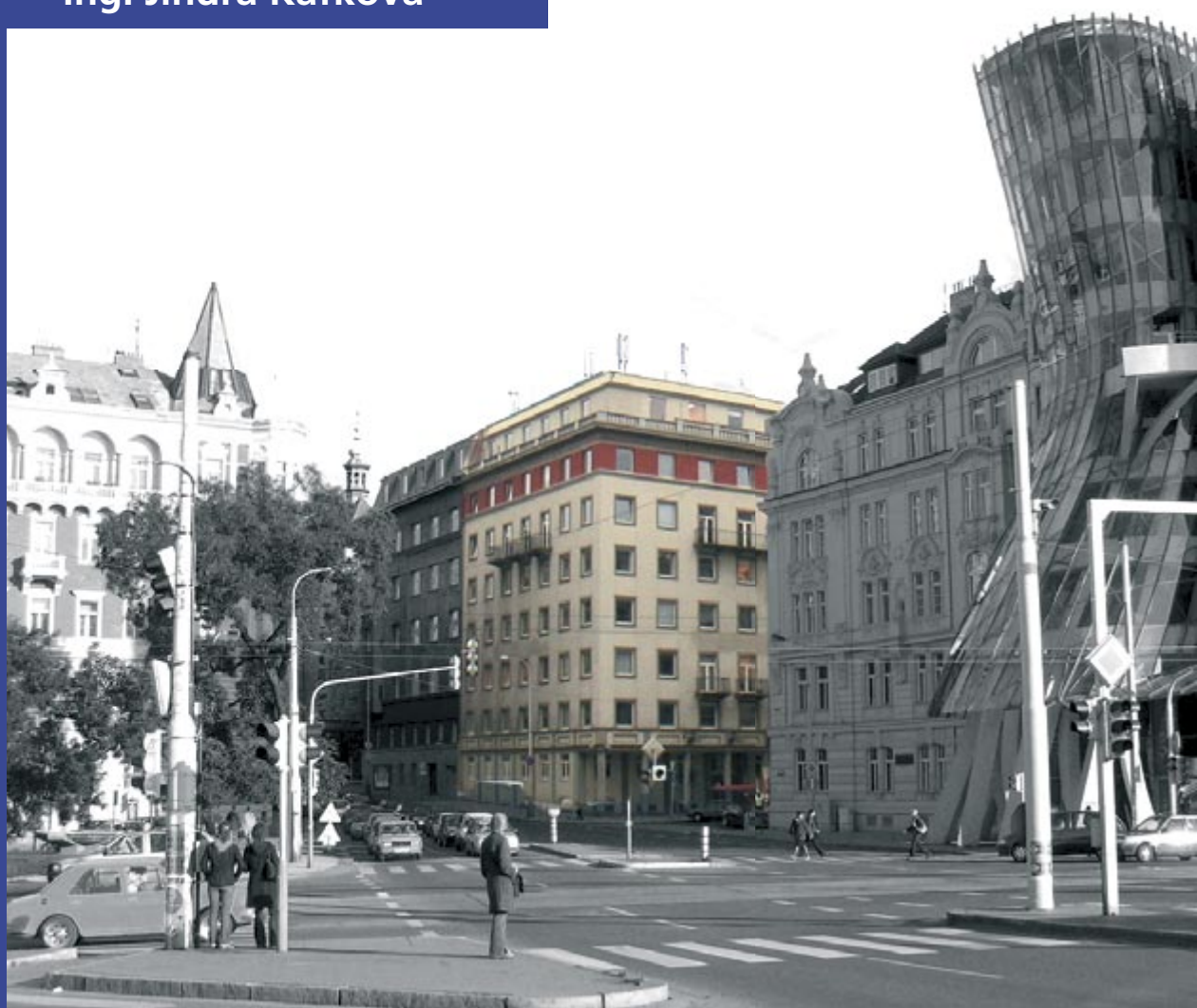

**NOTIFIKAČNÍ
POVINNOSTI
– 98/34/ES**

Ing. Miroslav Chloupek
Ing. Jindra Kafková

Vážení čtenáři a kolegové,

od r. 1996 vydával Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví edici nazvanou „K vnitřnímu trhu Evropské unie“. Většina svazků se těšila zcela mimořádné pozornosti a zájmu.

Cílem vydávání této edice bylo přiblížit technické veřejnosti principy a procedury technické legislativy, zaváděné v souladu s harmonizačními procesy v Evropské unii (EU) i v České republice. I když dnes existují daleko širší zdroje informací, než tomu bylo před několika lety, považujeme za potřebné v této iniciativě pokračovat, neboť jsme přesvědčeni, že napomáhá pochopení právní úpravy v oblastech působnosti ÚNMZ a jejímu správnému uplatňování. Navíc existuje řada dokumentů, které nejsou součástí práva, ale jsou důležité pro praxi. I v mnoha státech EU je technická regulace a harmonizace doprovázena ze strany státních orgánů širokou informační kampaní.

Rozhodli jsme se však, pro další období, přizpůsobit tuto edici jejím zaměřením aktuálnímu vývoji, podmínkám a potřebám. Zavedli jsme nový název edice, který zní „Sborníky technické harmonizace ÚNMZ“, novou grafickou podobu, i formu distribuce. Edice tak bude k dispozici na stránkách ÚNMZ (www.unmz.cz) a v omezeném počtu nebo na vyžádání bude též využívána forma CD-ROM.

Edice bude i nadále vydávána v režii ÚNMZ a volně dostupná při respektování autorských práv.

Věřím, že jak orgány státu, tak soukromá sféra resp. všichni účastníci procesu technické harmonizace a regulace budou v této edici i nadále nacházet užitečný zdroj informací a pomocníka v jejich práci.

Vaše podněty vedoucí k dalšímu zkvalitnění této činnosti ÚNMZ s povděkem uvítáme.

Ing. Alexander Šafařík-Pětrosz,
předseda ÚNMZ

OBSAH

ČÁST A

1.	Úvod	5
2.	Vymezení pojmů	8
2.1	Vývoj evropské legislativy při odstraňování technických překážek obchodu	9
2.1.1	Technická harmonizace	9
2.1.1.1	Starý přístup	10
2.1.1.2	Nový přístup k technické harmonizaci a normalizaci	10
2.1.1.3	Globální přístup k posuzování shody	11
2.2	Princip volného pohybu zboží	12
2.3	„Harmonizující“ předpis v neharmonizované sféře	13
3.	Stručně o SMĚRNICI EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů.....	15
3.1	Cíle směrnice	15
3.2	Normy	15
3.3	Předpisy	16
4.	Obecné informace o systému zakládajícím povinnosti podle směrnic 98/34/ES a 98/48/ES	27
4.1	Systém v ČR	27
4.1.1	Legislativa.....	27
4.1.2	Organizace systému v ČR.....	27
4.1.3	Doložka o vzájemném uznávání.....	30
4.1.4	Neplnění povinností a sankce	34
4.1.5	Služby – rozšíření rozsahu směrnice 98/34/ES	37

ČÁST B

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 98/34/ES	39
--	----

ČÁST C

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 98/48/ES	60
--	----

ČÁST D

metodické pokyny.....	75
-----------------------	----

ZDROJ

Jako podklady pro zpracování byly použity:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/48/ES ze dne 20. července 1998, kterou se mění směrnice 98/34/ES o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů
- Vademecum on the Operation of the Procedure for the Provision of Information in the field of Technical Regulations – Directive 83/189/EEC of 28 March 1983, Directive 88/189/EEC of 22 March 1988, Directive 94/10/EC of 23 March 1994
- Vademecum to Directive 98/48/EC* which Introduces a Mechanism for the Transparency of Regulations on Information Society Services (*Directive 98/48/EC Amending Directive 98/34/EC Laying Down a Procedure for the Provision of Information in the Field of Technical Standards and Regulations)
- Commission interpretative communication on facilitating the access of products to the markets of other Member States: the practical application of mutual recognition (2003/C 265/02)
- Guide to the implementation of directives based on the New Approach and the Global Approach

ČÁST A

1. ÚVOD

Jedním z hlavních cílů Evropské unie je postupné sjednocení požadavků na výrobu, transport, prodej, používání a likvidaci výrobků v členských státech. Dochází proto nejen k rozsáhlé harmonizaci předpisů, sjednocení a zkvalitnění infrastruktury, ale principy volného pohybu zboží se postupně objevují i v oblastech, kde EU nemá harmonizovanou legislativu. Princip „co je dobré pro jednu členskou zemi a jejího zákazníka, je stejně dobré i pro ostatní členské země a jejich zákazníky“, se sice prosazuje pomaleji než v případě přímé harmonizace, ale přesto postupně nabývá na důležitosti. Členské státy nesmí (nebo by neměly bez patřičného zdůvodnění) omezit volný pohyb zboží vydáváním předpisů, které zavádějí další požadavky na výrobky, nařizují duplicitní procesy a kontroly, požadují dodatečné certifikáty nebo ověření a zkoušky.

Možná se ptáme proč? Proč by stát nemohl zavést povinnost pro výrobce, dovozce nebo distributora zboží, když by to bylo v zájmu jeho zákazníka? Proč by nemohl stanovit, jak má výrobek vypadat, jak má být označen a jak se má prodávat nebo s ním má být nakládáno po jeho použití? Vnucuje se otázka, zda má tedy stát a spotřebitel akceptovat cokoli, co k němu dojde z jiného členského státu, nebo dokonce ze států třetích (tedy států mimo EU). Chce se odpovědět, že je to jeho svaté právo – chránit spotřebitele, přírodu, zdraví a bezpečnost. Ale správná odpověď je, že až na výjimky k tomu stát právo nemá, neboť spotřebitel, příroda, zdraví a bezpečnost nijak netrpí a nic se jim nestane. Stane se jen to, že spotřebitel dostane výrobek, který je již prodáván na trhu jiného členského státu. A nechce se věřit, že by jiný členský stát neměl zájem na ochraně svých spotřebitelů, své přírody, zdraví a bezpečnosti svých obyvatel. Určitě má takový zájem. A povolil tento výrobek na svém trhu. Tak proč bychom se měli my chovat jinak. Proč chtít po dovozci, který dováží takovýto výrobek, aby splnil další ustanovení našich předpisů a nechával provádět další nákladné zkoušky, nechával někoho výrobek schvalovat nebo si jen musel požádat o registraci, razítko a podpis.

Jistě existují i výjimky, kdy jsou takováto opatření opodstatněná. Existují určitá národní specifika, která jsou typická pro určitý stát nebo jeho oblast. Asi by nebylo správné vzdát se kontroly nad zařízeními a stroji pro použití v dolech, máme-li v našich podmínkách výrazně vyšší pravděpodobnost havárie vzhledem k výskytu výbušných plynů v našich dolech. Pak je samozřejmě jasné, že musíme omezit používání takovýchto strojů a zařízení, neboť sám fakt, že stroj pracuje bez problémů třeba ve francouzských dolech, neznamena bezpečné použití u nás. Jsou jistě i další oblasti, ale těch skutečně odůvodněných není zase až tak mnoho.

V těch ostatních případech, kdy se stát snaží regulovat výrobu nebo užití výrobku, najdeme řady případů snahy o podporu vlastního průmyslu, ochranu vlastního trhu a další protekcionismus.

Aby se co nejvíce předešlo vytváření technických a jiných překážek volnému pohybu zboží na vnitřním trhu ES v oblastech regulovaných členskými státy, přijaly EP a Rada směrnici 98/34/ES, založenou na povinnosti vzájemně si vyměňovat informace prostřednictvím tzv. notifikační procedury. Znamená to v praxi, že stát, který chce vydat předpis mající alespoň potenciální vliv na volný pohyb zboží, musí o tomto úmyslu informovat Evropskou komisi a ostatní členské státy. A ty se mohou k takovému návrhu vyjádřit, rozporovat ho a poukázat na porušení výše uvedeného principu. A stejné právo má i Evropská komise. A dojde-li k rozporu, nemůže být takový předpis přijat. Stát, který by to udělal, se vystavuje postihu. A vystaví se postihu, i když návrh předpisu nenotifikuje vůbec.

Postupem doby by tak mělo díky zavedení notifikační procedury docházet k odstraňování bariér obchodu i v oblasti neharmonizované na úrovni EU. Směrnice 98/34/ES byla doplněna směrnicí 98/48, která tyto principy rozšířila i na zatím pouze malou část služeb – služby informační společnosti. V jednání je však návrh směrnice o službách obecně, který předpokládá vazbu na stávající směrnici 98/34/ES, a tím rozšíření její působnosti na prakticky všechny druhy služeb. Vzhledem k tomu, kolik předpisů a omezení platí pro oblast služeb nyní v jednotlivých členských státech, bude to znamenat značný nárůst povinností členských států v oblasti notifikací a značné snížení možnosti omezit nebo specificky regulovat tuto oblast.

Podle odhadů EK zavedení směrnice o službách bude znamenat nárůst obchodu v této oblasti až o 30 % v rámci EU.

Dá se tedy říci, že notifikace jsou nástrojem k dalšímu otevření trhu, snížení počtu omezení a zvýšení informovanosti. To by měli přivítat jak výrobci a dovozci, tak i spotřebitelé, kteří by měli profitovat ze snížení nákladů výrobců a distributorů nižší cenou zboží.

Studie EK jednoznačně ukazují, že největší překážkou obchodu v neharmonizované oblasti nejsou vlastní technické předpisy jednotlivých států. Ty jsou v naprosté většině případů odpovídající potřebě chránit občany, přírodu, zdraví a bezpečnost. Výrobci se dovedou s těmito předpisy celkem i bez problémů vyrovnat. Co však působí někdy až nepřekonatelné problémy a může výrazně omezovat obchod, je nejednotnost požadavků v těchto předpisech v jednotlivých členských státech. Výrobce má nastavené parametry výrobku na určité požadavky obsažené v předpisech země, kde vyrábí. Chce-li však zboží prodat i na dalším trhu, zjistí, že se tam musí vyrovnat s mírně odlišnými podmínkami pro uvedení zboží na trh. Další testy, povolení, požadavky na označení, balení, následnou likvidaci výrobků a další národní specifika způsobí nárůst nákladů, a tím i ceny výrobku. V mnoha případech tak výrobce od exportu upustí, neboť by byl nerentabilní. Přitom dodatečné požadavky nezvyšují kvalitu a bezpečnost výrobku. Platí totiž již výše uvedené – že se nechce věřit, že by jiný členský stát neměl zájem na ochraně svých spotřebitelů, své přírody, zdraví a bezpečnosti svých obyvatel, když povolil výrobu tohoto výrobku a jeho prodej.

Z důvodu plného pochopení principu poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů a pravidel pro služby informační společnosti jsou v dalších částech tohoto dokumentu stručně zrekapitulovány i některé související pojmy, přístupy a principy.

2. VYMEZENÍ POJMŮ

Základní požadavky (ochrana zdraví, bezpečnosti či další požadavky v obecném zájmu) jsou zavazující technická kritéria, která jsou stanovena v obecné formě ve směrnících nového přístupu. Výrobky uvedené do oběhu, které spadají do rámce těchto směrnic, musí splňovat základní požadavky.

Norma (přesněji „technická norma“) je technická specifikace, která byla schválena uznaným normalizačním orgánem k opakovanému a stálému použití, ale se kterou shoda není povinná.

Harmonizované normy jsou specifikace vypracované některou evropskou normalizační organizací (CEN, CENELEC, ETSI) na základě zadání Komise podle směrnice 98/34/ES a v souladu se všeobecnými směrnicemi o spolupráci mezi evropskými normalizačními organizacemi a Komisí. Poté, co je Komisí zveřejněn odkaz v Úředním věstníku Evropské unie (Official Journal of the European Union, dále jen OJEU) a zavedení alespoň v jednom členském státě, shoda s normou poskytuje presumpci shody s příslušnými základními požadavky. Je třeba upozornit, že tento pojem se liší od pojmu harmonizované normy podle směrnice pro nízká napětí, která vznikla již v roce 1973, a zejména také od definice harmonizované normy pod ISO/IEC Guide 2.

Regulovaný sektor – uvádění výrobků do oběhu je řízeno zákony, nařízeními a jinými předpisy za účelem ochrany občanů. Existuje rozdíl mezi harmonizovanou oblastí spadající pod předpisy ES a neharmonizovanou oblastí řízenou pouze národní legislativou. Shoda s požadavky je posuzována notifikovanými orgány, které na základě předpisů ES musí být autorizovány a notifikovány jako takové Komise ES; tyto orgány jsou takto součástí harmonizovaného regulovaného sektoru.

Regulovaný neharmonizovaný sektor se řídí principem vzájemného uznávání právních opatření na základě článků 28–30 Smlouvy o ES.

Neharmonizovaná oblast – jedná se o jednotlivé kategorie výrobků, služeb apod., u kterých nejsou požadavky na ně kladené sjednoceny na úrovni Společenství, ale mohou být (pokud jde o regulovanou oblast) stanoveny na národní úrovni.

Harmonizovaná oblast – jedná se o oblast, u které došlo na úrovni Společenství ke sjednocení požadavků, postupů atd. (příjetím směrnic, nařízení apod.), které je povinné transponovat do národní legislativy a opatření jednotlivých členských států.

Regulovaný harmonizovaný sektor – řídí se principem vzájemného uznávání výsledků posuzování shody a způsobilosti notifikovaných orgánů, které jsou stanoveny v evropských směrnicích.

Neregulovaný sektor – uvádění výrobků do oběhu není řízeno zákony, nařízeními a jinými předpisy, protože výrobky nepředstavují téměř žádné nebezpečí.

2.1 Vývoj evropské legislativy při odstraňování technických překážek obchodu

2.1.1 Technická harmonizace

Technickou harmonizací se rozumí sjednocení technických právních předpisů, technických norem a postupů pro posuzování shody vlastností výrobků, které jsou předpisy či normami upraveny. Harmonizace má být zajištěna do té míry, aby byly odstraněny technické překážky obchodu, které díky rozdílným národním požadavkům existují.

Principy pro odstraňování technických překážek obchodu byly v Evropském společenství založeny již v zakládající Římské smlouvě v r. 1957, s cílem vytvořit jednotný vnitřní trh s volným oběhem zboží, kapitálu, služeb a osob. Tento proces byl ovšem velmi dlouhý a nesnadný.

Do r. 1985 byly technické překážky odstraňovány zejména vydáváním harmonizujících technických předpisů (na úrovni tehdejšího Evropského hospodářského sdružení), které přímo upravovaly podrobné technické specifikace výrobků. Tento přístup však vylučoval postižení všech individuálních požadavků pro jednotlivé kategorie výrobků. Technické specifikace navíc s pokrokem zastarávaly a podrobné závazné předpisy bylo pak nutno často aktualizovat, aby se nestaly brzdou inovací výrobků i výrobních metod. Jednalo se o tzv. Starý přístup. V roce 1985 byl proto v zájmu rychlejšího a účinnějšího postupu, který byl naprosto nezbytný pro zajištění správné funkce vnitřního trhu v ES, přijat nový systém – Nový pří-

stup k technické harmonizaci a normám. Nový přístup byl v r. 1989 doplněn Globálním přístupem k posuzování shody (Usnesení Rady z 21. prosince 1989 č. 90/C10/01), který se zabývá obecnými principy zkoušení a certifikace, především pak prvky, které zajišťují důvěryhodnost systému a jsou předpokladem pro uznávání certifikátů mezi členskými státy. K těmto prvkům patří mj. akreditace zkušebních a certifikačních orgánů a certifikace systémů jakosti u výrobce.

Rozhodnutím Rady č. 90/683/EHS, resp. 93/465/EHS byl pak přijat systém modulů, které lze k posouzení shody použít. Zpravidla existuje volba mezi moduly, které jsou považovány za rovnocenné. Postupy jsou přesně stanoveny v každé jednotlivé směrnici nového přístupu. Výrobek, který splňuje požadavky směrnice, popř. více směrnic, se opatřuje označením CE.

2.1.1.1 Starý přístup

Jednou z oblastí, do nichž vkládá ES značné úsilí, je odstraňování omezení volného pohybu zboží pomocí harmonizace (sbližování) národních předpisů prostřednictvím směrnic ES. V rámci tzv. starého přístupu obsahovaly samotné směrnice ES vedle základních ustanovení veškeré technické specifikace ve formě příloh, např. přesné postupy při měření apod. Tento přístup se ukázal být příliš zdoluhavý, těžkopádný a detailní. Jeho používání však dodnes zůstalo zachováno v řadě sektorů, jako např. u motorových vozidel, kde prokázal svou svébytnost a potřebu.

2.1.1.2 Nový přístup k technické harmonizaci a normalizaci¹

V Programu Jednotného trhu (formulovaného v tzv. Bílé knize z roku 1985) definovalo Evropské hospodářské společenství jako svou prioritu kroky směřující k vytvoření jednotného (či vnitřního) trhu včetně časového rozvrhu. To s sebou přineslo požadavek pro nový zrychlený harmonizační postup k řešení technických překážek obchodu ve světle rozhodnutí „Cassis de Dijon“. Ke splnění tohoto požadavku Rada ministrů přijala v r. 1985 tzv. „Nový přístup“ k technické harmonizaci a normalizaci. Nový přístup odstupuje od předchozího systému založeného na technických detailech. Legislativa Společenství (směrnice používané hlavně k harmonizaci) se zaměřuje na stanovení základních požadavků, např. stanovení potřebné

¹ Usnesení Rady o Novém přístupu k technické harmonizaci a normalizaci 85/C136/01

úrovně ochrany. Popis uznávaných možných technických řešení ke splnění základních požadavků je obsažen v samostatných harmonizovaných normách formulovaných na základě zadání (mandátů) Komise evropským normalizačním orgánům CEN, CENELEC a ETSI.

Používání harmonizovaných norem je spíše dobrovolné než povinné. Poskytují nicméně presumpci shody výrobků se základními požadavky směrnic. Harmonizované evropské normy však nejsou jediným způsobem, jak dosáhnout shody se základními požadavky směrnic. Výrobci a orgány pro posuzování shody si mohou zvolit jiná vhodná technická řešení, např. také používání jiných – hlavně národních – norem. V takovýchto případech však nelze předpokládat shodu a výrobci sami, kde je to třeba, musí poskytnout průkaz o shodě se základními požadavky směrnice. Toto může vyžadovat aplikaci přísnějších postupů posuzování shody.

Bezpečnostní a zdravotní hlediska některých výrobků jsou tak významná, že obchodování s těmito výrobky bez odkazu na přesnou technickou specifikaci by mohlo zapříčinit problémy. Zkoušky přímo vycházející z požadavků směrnic jsou obtížnější a mohou vést k rozdílným interpretacím. Evropské – a pokud je to možné, mezinárodní – normy na ochranu zdraví, bezpečnosti a prostředí jsou proto důležité pro efektivní funkci jednotného trhu.

2.1.1.3 Globální přístup k posuzování shody²

Zkoušení a certifikace jdou ruku v ruce s normalizací. V r. 1990 byl proto Nový přístup k technické harmonizaci a normalizaci doplněn, s ohledem na zkoušení a certifikaci, Globálním přístupem k posuzování shody. Cílem Globálního přístupu je vytvořit podmínky, které umožní vzájemné uznávání jak v regulovaných, tak v neregulovaných sektorech.

V neregulovaných sektorech je možné požadovat, aby dohody o vzájemném uznávání mezi orgány posuzujícími shodu byly schvalovány kompetentními sektorovými výbory Evropské organizace pro zkoušení a certifikaci (EOTC), ustanovenými přímo k tomuto účelu, v souladu se zásadami a postupy, ve které všechny zúčastněné strany mají důvěru. To vytváří transparentní jednoinstanční systém posuzování shody v rámci Evropského trhu.

V sektorech regulovaných evropskými směrnicemi Nového pří-

² Usnesení Rady o Globálním přístupu k posuzování shody 90/C10/01

stupu Globální přístup ustavuje systém modulů, které vytvářejí „stavební bloky“ postupu posuzování shody pro každou jednotlivou směrnici v závislosti na možných rizicích souvisejících s daným výrobkem; jakmile je tento postup dokončen, výrobci mohou připojit označení CE a obchodovat s výrobky ve všech zemích EHP bez jakékoliv potřeby dalšího národního zkoušení či schvalování. Dodavatel si může svobodně zvolit certifikační orgány nebo notifikované orgány nebo jiné schvalující orgány ve své vlastní zemi nebo v jedné z dalších zemí EHP.

2.2 Princip volného pohybu zboží

V čl. 2 Smlouvy o založení ES je definován základní cíl členských států a ES jako podpora harmonického a vyváženého rozvoje hospodářských činností ve Společenství, trvalý a neinflační hospodářský růst respektující životní prostředí, vysoký stupeň konvergence ekonomické výkonnosti, vysokou úroveň zaměstnanosti a sociální ochrany, zvyšování životní úrovně a kvality života, hospodářskou a sociální soudržnost a sociální soudržnost mezi členskými státy. Tohoto trvale udržitelného rozvoje má být dosaženo vytvořením společného trhu, hospodářské a měnové unie a prováděním společných politik. Společný trh je také často definován jako „prostor bez vnitřních hranic“, ve kterém je zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu.

Dosažení volného pohybu zboží je tedy jedním z prvotních principů a cílů tzv. prvního pilíře EU a již dlouho před tím, než byla formulována myšlenka subsidiarity, byly normy, zkoušení, certifikace a dozor řešeny samoregulačními metodami s důrazem na ty, kterých se to přímo týkalo, a s omezenější rolí správních orgánů. V zásadě je v EU axiomem, aby kvantitativní omezení a všechna „opatření s rovnocenným účinkem“ byla odstraněna, jak je stanoveno v článku 28 až 30 Smlouvy o ES. Termínem „opatření s rovnocenným účinkem“ se rozumí veškerá pravidla obchodu stanovená členskými státy, která mohou bránit přímo či nepřímo, skutečně nebo potenciálně obchodu uvnitř Společenství.

Průkopnickým činem při budování vnitřního trhu jak v oblasti neharmonizované, tak při formulaci tzv. Nového přístupu, bylo

rozhodnutí soudního dvora v případě Cassis de Dijon z roku 1979, které říká:

„Neexistují-li společná pravidla, překážky pohybu uvnitř Společenství vyplývající z rozdílností mezi národními předpisy vztahujícími se k obchodování s výrobkem, musí být akceptovány, pokud taková opatření mohou být uznána jako nezbytná pro splnění závazných požadavků týkajících se zejména účinnosti fiskálního dohledu, ochrany veřejného zdraví, slušnosti obchodních transakcí a ochrany spotřebitele“.

Metodami směřujícími k vnitřnímu trhu je tedy harmonizace právních systémů členských států, unifikace právních řádů jednotným komunitárním právem a vzájemné uznávání národních předpisů. Prostředky používané těmito metodami jsou především primární právo ES, sekundární právo ES (zejména pak směrnice, nařízení) a rozhodnutí Evropského soudního dvora (ESD).

Základními kameny volného pohybu zboží v rámci vnitřního trhu je celní unie (zákaz vývozních a dovozních cel, jakož i jakýchkoliv jiných dávek s rovnocenným účinkem mezi členskými státy a společná celní politika zahrnující zejména jednotný celní tarif ve vztahu k třetím zemím), zrušení kvantitativních omezení pohybu zboží mezi členskými státy, jakož i jakýchkoliv dalších opatření s obdobným účinkem, společná obchodní politika, zákaz daňové diskriminace a závazek uzpůsobení státních monopolů obchodní povahy.

Zjednodušeně lze říci, že Volný pohyb zboží zahrnuje právní úpravu ES zajišťující, aby výrobkům legálně umístěným na trh v jednom členském státě nebyly kladeny překážky při umístění na trhy dalších členských států.

2.3 „Harmonizující“ předpis v neharmonizované sféře

Přes veškerou snahu sjednocovat požadavky nejen na výrobky, ale i postupy zkoušení apod., zůstává celá řada oblastí, kde nebyl doposud nalezen společný zájem přijmout předpis na úrovni Společenství. Pokud u těchto požadavků je míra rizika či zájmu jednotlivých členských států natolik vysoká, že tyto požadavky daný členský stát na národní úrovni reguluje a mohl by tím způso-

bit technickou překážku obchodu, je nezbytné použít postup, který byl v roce 1998 přijat Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů a následně doplněn ještě o oblast pravidel pro služby informační společnosti přijetím Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/48/ES ze dne 20. července 1998, kterou se mění směrnice 98/34/ES o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů.

3. STRUČNĚ O SMĚRNICI EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 98/34/ES ZE DNE 22. ČERVNA 1998 O POSTUPU PŘI POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ V OBLASTI TECHNICKÝCH NOREM A PŘEDPISŮ

3.1 Cíle směrnice

Cílem této směrnice je v co největší míře zabránit vytváření překážek obchodu mezi jednotlivými členskými státy EU v tzv. neharmonizované sféře. Směrnice ukládá povinnost členskému státu zajistit, aby každý návrh národního předpisu nebo národní normy byl před přijetím notifikován (oznámen) ostatním státům a Evropské komisi, které mají právo vznášet připomínky, pokud se domnívají, že návrh porušuje principy volného pohybu zboží a zavádí překážky obchodu. Kromě toho se zvyšuje informovanost členských států o přijatých předpisech jiných států, které jsou řádně notifikovány a vůči nimž nebyly vzneseny připomínky. Evropská komise může rovněž využít návrhů předpisů členských států v rámci notifikace k zahájení prací na harmonizovaném předpisu, pokud dojde k názoru, že oblast, kterou se jeden nebo více států snaží regulovat, je natolik významná, že je možné k harmonizaci přistoupit.

3.2 Normy

Normy (záměr vytvořit nebo změnit) oznamuje Evropské komisi a příslušným normalizačním orgánům příslušný normalizační orgán členské země. Oznamují se záměry vytvořit nebo změnit normu, pokud se nejedná o identické převzetí evropské nebo mezinárodní normy. Informace je podávána Evropské komisi a normalizačním orgánům uvedeným v přílohách této směrnice (CEN, CENELEC a ETSI + normalizační orgány jednotlivých členských států).

V České republice je zodpovědnost za notifikaci norem svěřena Českému normalizačnímu institutu (ČNI – www.cni.cz).

3.3 Předpisy

Předpisy (technické předpisy) jsou notifikovány, pokud se nejedná o úplnou transpozici předpisu Evropské unie. V praxi to znamená, že je nutné notifikovat všechny předpisy, které obsahují technické specifikace nad rámec harmonizace. Proto se musí notifikovat i národní předpisy zavádějící evropské směrnice a další harmonizované předpisy, pokud je do národního předpisu přidán další požadavek nebo požadavky na výrobky nebo služby, který v evropském předpisu není. Informace je podávána Evropské komisi a národním kontaktním místům v jednotlivých členských státech.

Kontaktním místem pro Českou republiku je Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (UNMZ – www.unmz.cz).

K jednotlivým částem směrnice:

- **Definice – článek 1** definuje základní pojmy, které jsou obsahem ustanovení směrnice. Důležitým pojmem je například:
- **„Technická specifikace“** – specifikace obsažená v dokumentu, která stanoví požadované charakteristiky výrobku, jako jsou úroveň jakosti, ukazatele vlastností, bezpečnost nebo rozměry včetně požadavků na výrobek, jako jsou obchodní název, terminologie, symboly, zkoušení a zkušební metody, balení, označování výrobků nebo jejich opatřování štítkem s jmenovitými údaji a postupy posuzování shody; rovněž se jedná o výrobní metody a postupy používané v souvislosti se zemědělskými produkty podle čl. 38 odst. 1 Smlouvy, s výrobky určenými pro lidskou spotřebu a pro spotřebu zvířat a v souvislosti s léčivými přípravky. Technická specifikace může být obsažena buď přímo v textu zákona, vyhlášky nebo nařízení vlády (předpisy „de jure“), nebo v jiném dokumentu, na který se zákon nebo jiný právní předpis odkazuje a činí ho závazným (předpisy „de facto“).
- **„Jiné požadavky“** – požadavek jiný než technická specifikace kladený na výrobek zejména z důvodu ochrany spotřebitelů nebo životního prostředí, který má vliv na jeho spotřební cyklus po uvedení na trh, jako jsou podmínky použití, recyklace, opakovaného používání nebo zneškodnění, kdy tyto podmínky mohou významně ovlivnit složení nebo charakter výrobku či jeho uvedení na trh.

- **„Technické předpisy“** – předpisy de facto a de jure, jejichž do-
držování je při uvedení na trh nebo při používání v členském
státě nebo na jeho větší části závazné de iure nebo de facto,
jakož i právní a správní předpisy členských států zakazující výro-
bu, dovoz, prodej nebo používání určitého výrobku s výjimkou
předpisů uvedených v článku 10.

Příklad:

Pojem „technický předpis“ a „technická specifikace“ byl rovněž vysvětlen v rozsudku Evropského soudního dvora C289/94 ve věci Komise ES v. Italská republika. Evropská komise zažalovala Itálii za porušení směrnice 98/34/ES, neboť Itálie nenotifikovala návrh vyhlášky, který se týkal kvality vody pro pěstování měkkýšů (mlžů).

Vyhláška stanovila, že lze uvést na trh pouze měkkýše, kteří byli vypěstováni ve vodách, jejichž kvalita odpovídá parametrům stanoveným vyhláškou. Itálie argumentovala tím, že vyhláška nespadá do definice technického předpisu podle směrnice 98/34/ES, neboť se týká kvality vod a nestanoví žádné požadavky pro měkkýše. Evropský soudní dvůr však tento argument odmítl a přiklonil se k názoru Evropské komise, podle níž existuje velmi úzký vztah mezi kvalitou vody, určenou pro pěstování měkkýšů, a uvedením měkkýšů na trh. Požadavky na kvalitu vody je proto nutné považovat za technickou specifikaci, jejíž splnění je podmínkou pro uvedení měkkýšů na trh. Tato vyhláška je tedy technickým předpisem podle směrnice 98/34/ES.

- **Předpisy „de facto“** – právní a správní předpisy členského stá-
tu, které odkazují na technické specifikace nebo jiné požadavky
nebo profesní pravidla nebo pravidla správné praxe, která sama
obsahují odkaz na technické specifikace nebo na jiné požadav-
ky, přičemž soulad s nimi předpokládá shodu s povinnostmi ulo-
ženými uvedenými právními nebo správními předpisy nebo dob-
rovolné dohody, v nichž je orgán veřejné moci smluvní stranou,
a které ve veřejném zájmu stanovují shodu s technickými spe-
cifikacemi nebo s jinými požadavky, s výjimkou specifikací pro
nabídková řízení při zadávání veřejných zakázek nebo technic-
ké specifikace nebo jiné požadavky, které souvisejí s daňovými
nebo finančními opatřeními ovlivňujícími spotřebu výrobků tím,

že vyzývají ke shodě s těmito technickými specifikacemi nebo jinými požadavky; to však neplatí pro technické specifikace nebo jiné požadavky, které se týkají národních systémů sociálního zabezpečení.

Jedná se o technické předpisy vydané orgány, které členské státy jmenovaly a které jsou uvedeny v seznamu vypracovaném Komisí před 1. červencem 1995 v rámci výboru uvedeného v článku 5.

Definice předpisu „de facto“ je oblast poměrně problematická z hlediska výkladu a problém s definicí tohoto typu předpisu si vynutil i novelu NV č. 339/2002 Sb. v roce 2004. V praxi je možné říci, že se musí notifikovat i takové předpisy, které samy o sobě nezavádějí žádné technické požadavky na výrobky. Stačí, pokud obsahují odkaz na technické specifikace nebo jiné požadavky nebo profesní pravidla a pravidla správné praxe, které obsahují technické požadavky nebo na ně odkazují. Tím se stávají de facto závaznými i předpisy a dokumenty, které nemají žádné místo v právním řádu dané země. V takovém případě se notifikuje jak vlastní předpis, tak i odkazovaný dokument. Příkladem může být např. Kodex správné praxe v určitém oboru, který sám o sobě nemůže být obecně právně závazný, řídit se jím mohou pouze dobrovolně členové určitého sdružení nebo společenství. Pokud by ale tento Kodex byl jmenován v právním předpise a bylo by tam stanoveno, že dojde k naplnění požadavků tohoto právního předpisu, pokud bude postupováno podle požadavků obsažených v Kodexu, vznikne de facto závazný předpis a jako takový se na něj vztahují notifikační povinnosti. Notifikuje se v tomto případě nejen Kodex, ale i příslušný předpis, který na něj odkazuje – respektive jeho relevantní část.

Předpisem de facto jsou podle této definice rovněž dobrovolné dohody, kde jedním z účastníků je stát a které obsahují technické specifikace nebo požadavky. Příkladem může být dohoda o určitém zvýhodnění výrobců, kteří při výrobě specifických výrobků budou splňovat určené podmínky podle specifikace v dohodě obsažené. Stát tak může např. motivovat výrobce k dodržování postupu, při němž je zajištěna ochrana zdraví občanů nebo ochrana životního prostředí. Dohodu uzavře stát např. se svazem výrobců takto definovaných výrobků a notifikovat ji musí i v případě, že členství v uvedeném svazu výrobců není povinné. Dojde totiž k situaci, že výrobci, kteří jsou dohodou vázáni, budou mít jiné podmínky pro

uplatnění na trhu než ostatní výrobci, byť jejich výrobky se na trhu objevovat mohou. Toto pravidlo se ale nevztahuje na případy, kdy se jedná o specifikace pro nabídkové řízení u veřejných zakázek.

Dalším možným předpisem de facto jsou specifikace nebo požadavky nebo pravidla pro služby, které souvisejí s finančními nebo daňovými opatřeními, jež ovlivní ve svém důsledku spotřebu služeb nebo výrobků. Takový např. daňový předpis neobsahuje žádné technické specifikace, které by stanovoval jako závazné pro výrobu. Stanoví však např. daňové úlevy nebo naopak vyšší daňové zatížení pro výrobky vyrobené podle určitých specifikací obsažených v jiných právních předpisech. Téměř klasickým příkladem zde může být předpis, který stanovuje jinou výši daně pro auta s katalyzátorem a bez katalyzátoru. Tento předpis nestanoví povinnost vyrábět auta určitým způsobem, říká však, že jsou-li určitým způsobem vyrobená (mají katalyzátor), dostane jejich výrobce nebo majitel slevu na daních.

- „Návrh technického předpisu“ je znění technické specifikace nebo jiného požadavku včetně správních předpisů, které je vypracováno se záměrem je vydat nebo v konečném stadiu je vydat jako technický předpis a které je ve stadiu přípravy, kdy ještě mohou být provedeny zásadní změny. Tato definice je důležitá pro stanovení okamžiku, kdy má být předpis notifikován.
- V rámci článku 1 – Definice je rovněž uvedeno, že směrnice se nevztahuje na opatření, která členské státy považují podle Smlouvy za nezbytná pro ochranu osob, zejména pracovníků, při používání výrobků za předpokladu, že tato opatření nemají na výrobky vliv.
- Článek 1 obsahuje i další definice. Tyto jsou nutné k přesnému vymezení toho, co směrnice upravuje. Definice je nutno chápat ve znění této směrnice – jedná se o definice obsažené i v dalších předpisech a někdy může dojít i k různé interpretaci zde obsažených termínů.

Články 2–7 upravují postupy a pravidla pro notifikaci norem.

Platí, že členské státy musí zajistit, že Evropská komise, příslušné normalizační orgány mezinárodní i národní jsou informovány o záměru členského státu vytvořit nebo změnit normu, pokud se

jedná o normu, která přejímá mezinárodní normu, aniž se jedná o převzetí ekvivalentní, nebo bude novou národní normou, nebo bude změnou národní normy.

Komise může vyžadovat předložení celých normalizačních programů nebo jejich částí.

Tyto informace zpřístupní Komise členským státům ve formě, která umožní posouzení a porovnání rozdílných programů. Výsledkem je, že členské státy nebudou přijímat národní normy, pokud již existují, nebo se pracuje na vytvoření obdobné normy mezinárodní. Snaha členského státu o vytvoření národní normy může také vést k posouzení problematiky a vytvoření normy mezinárodní.

Článek 8 – stanovuje povinnost členského státu oznámit Evropské komisi každý návrh technického předpisu. Toto ustanovení se nevztahuje na případ, kdy technický předpis přejímá plné znění mezinárodní nebo evropské normy – v takovém případě se oznámí pouze informace o této normě. Rovněž by bylo třeba oznámit důvody, proč chce členský stát takový předpis přijmout. Povinnost oznámit – notifikovat technický předpis se nevztahuje na případy uvedené v článku 10. Návrh předá EK všem členským státům neprodleně k posouzení a pro informaci.

Jak Evropská komise, tak jednotlivé členské státy mohou vypracovat připomínky k návrhu předpisu. Stát – předkladatel návrhu je povinen vzít tyto připomínky v co největší míře v úvahu při úpravách technického předpisu. Konečné znění předpisu, po úpravách, sdělí členský stát Evropské komisi.

Informace poskytované podle těchto pravidel jsou veřejné. EK i jednotlivé členské státy zajišťují jejich publikaci (většinou na internetu). V odůvodněných případech může členský stát požádat o vyjmutí informací o konkrétním předpise z uvedeného režimu zveřejňování.

V případě, že oznámení o přijetí určitého předpisu je podmíněno rovněž ustanoveními jiného předpisu Společenství, může členský stát provést oznámení pouze jednou – je však třeba tuto skutečnost uvádět při notifikaci.

Článek 9 – v tomto článku je stanovena povinnost členského státu – odložit přijetí předpisu. Základní odklad (stand-still period) je stanoven na tři měsíce ode dne, kdy je návrh oznámen Evropské komisi. Během této doby se mohou ostatní členské státy i Evropská komise k návrhu vyjádřit. V případě, že vyjádření má podobu podrobného stanoviska (autor musí uvést v tomto stanovisku, že navrhované opatření by mohlo vytvořit překážku volného pohybu zboží na vnitřním trhu Evropské unie, a toto stanovisko odůvodnit), odloží se přijetí předpisu o další tři měsíce ode dne, kdy toto podrobné stanovisko členský stát obdržel (celková stand-still period je 6 měsíců). Během této doby oznámí členský stát Evropské komisi, jaká opatření hodlá na základě podrobného stanoviska přijmout. EK se k návrhu těchto opatření vyjádří, a pokud je shledá dostatečnými, může členský stát pokračovat v pracích na přijetí předpisu.

V případě, že technický předpis má formu dobrovolné dohody (viz definice v čl. 1, odst. 9), odloží se přijetí předpisu o další měsíc (celkem je tedy stand-still period 4 měsíce).

Pokud během stand-still period (3 měsíce) oznámí Evropská komise, že v oblasti, které se navrhovaný předpis týká, hodlá navrhnout nebo přijmout směrnici, nařízení nebo rozhodnutí v souladu s článkem 249 (exčlánkem 189) Smlouvy o založení ES (SES), nebo pokud Evropská komise oznámí, že se jedná o oblast, která je v působnosti návrhu směrnice, nařízení nebo rozhodnutí, které již bylo předloženo Radě, je členský stát povinen odložit přijetí návrhu technického předpisu o 12 měsíců ode dne, kdy byl návrh předán Evropské komisi.

Pokud by Rada přijala společný postoj podle odstavců 3 a 4, prodlouží se tato doba na 18 měsíců. Výjimky definuje odstavec 6.

Povinnost odložit přijetí předpisu se nepoužije, pokud členský stát musí urychleně přijmout opatření k ochraně veřejného zdraví, bezpečnosti, pro ochranu živočichů nebo rostlin. V takovém (odůvodněném) případě pouze oznámí tento záměr Evropské komisi a sdělí důvody. Evropská komise se k návrhu neprodleně vyjádří. Pokud by došlo k neoprávněnému použití tohoto postupu, může Evropská komise přijmout opatření proti takto postupujícímu členskému státu.

Článek 10 – uvádí případy, kdy není nutno postupovat podle článků 8 a 9, a tedy vlastně definuje předpisy, na které se notifikační povinnosti nevztahují. Jedná se především o předpisy, které zavádějí právní předpisy Společenství (včetně mezinárodních dohod). V naší praxi se jedná o předpisy (zákon, vyhláška, nařízení vlády), které transponují příslušné předpisy přijaté na úrovni Společenství do právního řádu České republiky. Bylo by ale chybou se domnívat, že pokud je domácí předpis označen jako transpoziční, automaticky je vyňat z notifikačních povinností. V řadě takovýchto předpisů je rovněž obsaženo i mnoho požadavků, které jdou nad rámec příslušného předpisu Společenství, nebo stanovují požadavky i mimo oblast pokrytou předpisem Společenství. Řada českých předpisů (hlavně zákonů) má v sobě pouze malou část, která transponuje příslušný předpis Společenství – i v takovém případě je český předpis označován běžně jako transpoziční a „zbytek“ ustanovení by se v této definici „svezl“. Takže předpis je nutno notifikovat i v případě, že obsahuje transpoziční část, pokud obsahuje i jiné části, v nichž jsou technické požadavky. V tomto případě se však notifikují pouze části jdoucí nad rámec harmonizace. V praxi však půjde jen těžko předpis rozdělit a část přijmout hned a s částí počkat, až skončí notifikační proces.

Další zde uvedené předpisy, které nepodléhají notifikačním povinnostem, jsou zatím v rámci ČR v období několika měsíců po vstupu do EU v praxi málo používané a teprve budoucnost ukáže, zda dojde k jejich přijímání a jaký bude jejich rozsah.

Příklad:

Výjimka z povinnosti notifikovat návrhy technických předpisů, pokud „plní závazné právní předpisy Společenství, které vedou k přijetí technických specifikací“ (tj. především transpozice směrnic), vyplývá z předpokladu, že transpozice směrnice je právě způsob, jak odstranit technické překážky obchodu a další rozdíly v národních předpisech členských států. Informační řízení proto není potřeba. V této souvislosti je však nutné přesně vymežit, co je transpozice směrnice (a tudíž harmonizovaná oblast) a co již transpozice není.

Judikatura Evropského soudního dvora definovala dvě hlavní oblasti, kdy nejde o transpozici směrnice a je povinností členského státu notifikovat takový předpis podle směrnice 98/34/ES:

1. ustanovení směrnice jsou obecná a nechávají členským státům prostor pro národní úpravu
2. národní předpis obsahuje ustanovení, která jdou nad rámec směrnice

Ad 1.)

První oblast byla řešena před Evropským soudním dvorem v případě C-443/98 ve věci Unilever Italia SpA v. Central food SpA. Itálie transponovala směrnici 79/112/EHS o sblížení právních předpisů členských států o označování potravin určených k prodeji konečnému spotřebiteli, o jejich nabízení k prodeji a o související reklamě. Článek 3 této směrnice stanoví povinnost uvádět údaj „místo původu nebo vzniku v těch případech, kdy by opomenutí uvedení tohoto údaje mohlo uvést spotřebitele závažným způsobem v omyl vzhledem ke skutečnému původu nebo místu vzniku potraviny“.

Italský transpoziční zákon však proti tomu stanovil, že olivový olej může mít označení „vyrobena v Itálii“, pouze pokud se celý proces od sklizně přes zpracování až po balení uskutečnil v Itálii; u ostatních musí být označeno, kde se uskutečnily jednotlivé kroky zpracování. Tento návrh zákona byl notifikován až poté, co se Evropská komise dozvěděla o existenci tohoto návrhu a upozornila italskou vládu, že je nutné takový předpis notifikovat podle směrnice 98/34/ES. Italská vláda tak učinila, ale zákon byl schválen ještě před uplynutím odkladné lhůty a vstoupil v platnost.

Během řízení před Evropským soudním dvorem argumentovala italská vláda tím, že tento zákon nespadá do definice technického předpisu a navíc je vyňat z působnosti směrnice v souladu s čl. 10, neboť je transpozicí směrnice.

Evropský soudní dvůr však zamítl oba argumenty italské vlády a stanovil, že požadavek obsažený v italském zákoně je technickou specifikací ve smyslu směrnice 98/34/ES a zároveň je národním předpisem. Podle stanoviska Evropského soudního dvora je totiž článek 3 směrnice 79/112/EHS natolik obecný, že nechává členským státům prostor pro národní úpravu. Tím, že tento zákon byl schválen před uplynutím odkladné lhůty stanovené směrnicí 98/34/ES, jsou italské národní soudy povinny odmítnout tento zákon aplikovat.

Ad 2.)

Druhé oblasti se týká rozsudek Evropského soudního dvora C-390/99 ve věci Canal Satélite Digital SL v. Administración General del Estado.

Španělsko transponovalo směrnici 95/47/ES o užívání norem přenášení televizních signálů vyhláškou č. 136/1997. Směrnice v článku 1 stanovila povinnost členských států „učinit příslušná opatření k podpoře urychleného rozvoje televizních služeb se zlepšenými parametry včetně televizní služby pro širokoúhlý formát obrazu, HDTV a televizních služeb používajících plně digitální přenosové systémy“. Španělský zákon, který směrnici transponoval, zavedl ještě navíc určité administrativní povinnosti, které bylo nutné splnit při poskytování služeb a uváděním určitých výrobků na trh – poskytovatel služby se musel zaregistrovat a byl vyžadován certifikát pro výrobky, které souvisejí s televizními službami. Podrobnosti byly stanoveny vyhláškou č. 136/1997.

Firma Canal Satélite Digital SL poskytovala příslušné služby ve Španělsku a zároveň prodávala dekodéry, které byly legálně vyrobeny a uvedeny na trh v Belgii a Spojeném království, nebyla však registrována a neměla ani certifikát na své výrobky. Požadovala proto ve správním řízení před španělským soudem, aby vyhláška č. 136/1997 byla prohlášena za neplatnou. Španělský soud předložil věc Evropskému soudnímu dvoru a mimo jiné se dotazoval, zda předpis, který zavádí povinnost poskytovatelů služeb registrovat se a obdržet certifikát pro své výrobky, je technickým předpisem ve smyslu směrnice 98/34/ES.

Evropský soudní dvůr se odvolal v této věci na rozsudek C-194/94 ve věci CIA Security a potvrdil, že předpis, který stanoví povinnost firem žádat o schválení svých výrobků před jejich uvedením na trh, je technickým předpisem ve smyslu směrnice 98/34/ES (zatímco ustanovení předpisu vyžadující registraci firem technickým předpisem není). Zároveň ve svém rozsudku vysvětlil, že španělský předpis nemůže být považován za „pouhou“ transpozici směrnice 95/47/ES, neboť stanoví povinnosti, které jdou nad rámec této směrnice a nevztahuje se na něj proto článek 10 směrnice 98/34/ES.

Článek 11 uvádí povinnost Evropské komise informovat o výsledcích dosažených při používání této směrnice. Příjemce informací je jednak Evropský parlament, jednak Rada a jednak Hospodářský a sociální výbor. Článek rovněž uvádí, že v Úředním věstníku ES (OJEC) jsou publikovány změny v seznamech normalizačních prací, svěřených evropským normalizačním orgánům.

Článek 12 uvádí povinnost členského státu uvádět u relevantních přijímaných předpisů odkaz na tuto směrnici. V České republice je tato povinnost zajištěna změnou Legislativních pravidel vlády, která byla schválena usnesením vlády ze dne 26. května 2004 č. 506 (článek 48, odst. 6).

Text odkazu: »(6) Je-li právní předpis technickým předpisem a jako takový byl oznámen Komisi Evropských společenství podle směrnice 98/34/ES, do úvodního ustanovení právního předpisu se zapracuje tento text:

„Tento zákon (Toto nařízení, Tato vyhláška) byl oznámen v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů a pravidel pro služby informační společnosti, ve znění směrnice 98/48/ES“.

Podle **článku 14** vstoupila tato směrnice v platnost dvacátý den po vyhlášení v OJEC, ke kterému došlo 21. 7. 1998.

Novela směrnice 98/34/ES – směrnice 98/48/ES ze dne 20. července 1998, kterou se mění směrnice 98/34/ES o postupu poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů.

Základním důvodem rozšíření směrnice 98/34/ES prakticky okamžitě po jejím přijetí bylo zavedení stejných povinností i pro předpisy, které upravují oblast služeb informační společnosti.

Službou informační společnosti se rozumí služba, která je poskytována zpravidla za úplatu a platí pro ni současně následující podmínky:

- je poskytována na dálku = bez současné přítomnosti poskytovatele a klienta na jednom místě. V praxi to znamená, že klient není ve stejném místě jako poskytovatel a služba je prováděna ze vzdáleného sídla nebo místa působení poskytovatele, aniž by klient byl na tomto místě přítomen.

- Je poskytována elektronicky = služba je odeslána a přijata prostřednictvím elektronického zařízení na zpracování a uchování dat, a to rádiově, drátově, opticky nebo jinými elektromagnetickými prostředky.
- Je poskytována na individuální žádost příjemce = podmínkou je, že služba je poskytnuta pro každého klienta zvlášť, a tedy nejsou těmito službami třeba služby typu rozhlasového a televizního vysílání, placené všeobecně dostupné služby na internetu atd.

Tato směrnice dále definuje pojem „pravidlo pro služby“ jako požadavek obecného charakteru, který se týká přístupu ke službám a jejich provozování, zejména ve vztahu k poskytovatelům služeb, službám samotným a příjemcům služeb, s některými výjimkami, které se týkají věcí upravených právními předpisy Společenství (např. v oblasti telekomunikačních služeb vymezených směrnicí 90/387/EHS, finančních služeb apod.). Podrobně jsou odchylky popsány v příložených Metodických pokynech.

Směrnice 98/48/ES byla rovněž vyhlášena v OJEC 21. 7. 1998 a na byla účinnosti dvacátý den od tohoto vyhlášení.

4. OBECNÉ INFORMACE O SYSTÉMU ZAKLÁDAJÍCÍM POVINNOSTI PODLE SMĚRNIC 98/34/ES A 98/48/ES

4.1 Systém v ČR

4.1.1 Legislativa

Obě směrnice byly transponovány do českého právního řádu prostřednictvím novel zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky – novelami č. 71/2000 Sb. ze dne 24. února 2000 a č. 226/2003 Sb. ze dne 26. 6. 2003. V zákoně byl doplněn článek zakládající povinnosti notifikovat a stanoví, že konkrétní opatření stanoví vláda nařízením. Bylo vydáno nařízení vlády č. 339/2002 Sb., o postupech při poskytování informací v oblasti technických předpisů, technických dokumentů a technických norem, ve znění nařízení vlády č. 178/2004 Sb. Gesci za oba předpisy má Ministerstvo průmyslu a obchodu a realizovalo ji UNMZ. Vzhledem k připomínkám Evropské komise k textům obou předpisů bylo v roce 2004 nařízení vlády č. 339/2002 Sb. novelizováno. Novela se týkala především definice předpisů de facto a definice služby informační společnosti. Zde došlo k provázání této legislativy se zákonem v gesci Ministerstva informatiky, č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů, kde se definice služby informační společnosti objevuje.

4.1.2 Organizace systému v ČR

- Kontaktní místo pro ČR – kontaktním místem pro ČR je podle zákona č. 22/1997 Sb., v platném znění, UNMZ. V rámci Odboru mezinárodních vztahů je zřízeno pracoviště pro zajištění notifikací. Pracoviště bylo navrženo a budováno již v předvstupním období na základě informací získaných na obdobných pracovištích v zemích EU (Velká Británie, Dánsko, Nizozemsko). Vycházelo se rovněž ze zkušeností s prováděním obdobných notifikací v rámci Dohody WTO/TBT. V současnosti dochází k propojení obou systémů vzhledem k tomu, že vstupem do EU došlo k omezení notifikací v rámci systému WTO/TBT, kde se část notifikací pro

členské státy realizuje v rámci směrnice 98/34/ES a předpisy harmonizované na úrovni Společenství notifikuje v rámci systému WTO/TBT Evropská komise za všechny členské státy.

- Infrastruktura pro notifikace v ČR – v rámci ČR je systém založen na odpovědnosti jednotlivých resortů – gestorů za právní předpisy. Je na zodpovědnosti tvůrce předpisu, zda a kdy předpis dá notifikovat. Je rovněž jeho zodpovědnost, pokud by k notifikaci nedošlo, nebo kdyby byl předpis přijat před uplynutím stand-still period. Nebo pokud by byl předpis přijat v jiné podobě, než v jaké byl notifikován. UNMZ zajišťuje konzultace, školení a informace pro zástupce resortů, kontrolu zaslaných notifikací z formálního hlediska a z pohledu systému notifikací. ÚNMZ rovněž provádí kontrolu legislativních plánů a konzultuje s resorty záměr na vydání předpisu z pohledu notifikací. V rámci Komise pro technické překážky obchodu (KTPO), která je poradním orgánem ministra průmyslu a obchodu a jejímiž členy jsou zástupci všech resortů, hospodářských a sociálních partnerů a dalších institucí, je ustavena subkomise pro směrnici 98/34/ES. Její členové odpovídají za provádění notifikací za každý resort. S nimi je rovněž konzultováno v případě problémů a dostávají i notifikace z ostatních zemí k posouzení v rámci svého resortu.
- Pohyb dokumentů a termíny – v rámci notifikace zpracuje odpovědný pracovník na resortu údaj o notifikaci do definovaného formuláře. Formulář včetně textu návrhu předpisu zašle UNMZ. Po kontrole náležitostí je formulář a text předpisu odeslán Evropské komisi k evidenci. Ze systému EK (systém TRIS) je vrácen údaj o datu uložení notifikace, a tedy zahájení stand-still period. Tato informace je předána resortu a tímto datem začíná odpočítávání 90 dní, po které předpis nesmí být měněn ani přijat. Během následujících 90 dnů se vlastně pouze čeká na reakci (připomínku nebo podrobné stanovisko) ze strany EK nebo jiného členského státu. Pokud reakce nedoručí, může resort návrh předpisu posunout v legislativním procesu k dalšímu schvalování. Resort je odpovědný za to, že v průběhu schvalování nedoručí v textu předpisu k zásadním změnám, a pokud by se tak stalo, předpis musí být znovu notifikován. K zásadním změnám může dojít například formou pozměňovacích návrhů v Poslanecké sněmovně Parlamentu (změna prosazovaná v rámci poslanecké

iniciativy apod.). Pokud se týká připomínek, pojednává o jejich řešení další část. Notifikace z ostatních členských států jsou zasílány na UNMZ, kde jsou rozděleny podle oborů působnosti a zaslány na jednotlivé resorty. Všechny notifikace jsou rovněž dostupné na internetu (systém TRIS Evropské komise, rovněž na internetové stránce UNMZ). K notifikacím jiných států může Česká republika zpracovat připomínku nebo podrobné stanovisko. Odpovědnost za přípravu připomínek má vždy věcně příslušný resort. Připomínku je třeba uplatnit v průběhu stand-still period, prostřednictvím kontaktního místa. Stanoviska je vždy nutno připravit ve spolupráci se všemi zainteresovanými institucemi a vytvořit konsolidované stanovisko za ČR.

- Připomínky a podrobná stanoviska – pokud by v průběhu stand-still period obdržel resort připomínku, je tato připomínka zasílána kontaktnímu pracovníku na resortu k zajištění reakce. Pro reakci na připomínku platí zásada, že by na ni mělo být reagováno. Stát, který připomínku uplatnil, by měl být informován, zda a jak stát, který notifikoval předpis, s připomínkou naložil, zda ji zapracoval, zda vysvětlil a odůvodnil svůj postoj nebo zda připomínku neakceptoval (opět s vysvětlením a odůvodněním). Připomínka neznamena pro notifikující stát povinnost se jí řídit. Je to stanovisko jiného členského státu, návrh, rada, snaha hájit své zájmy ohrožené v některých případech návrhem předpisu. Někdy se může jednat i o nepochopení ze strany státu, který připomínku podává. Proto je nejčastější reakcí vysvětlení a poděkování, někdy je připomínka vzata v úvahu jako podnět pro vylepšení stávajícího návrhu nebo jako podklad pro další novelu předmětného předpisu. Naproti tomu podrobné stanovisko, které rovněž může notifikující stát obdržet v případě, že by notifikovaný předpis způsobil překážku obchodu, je závazné a notifikující stát má povinnost předpis upravit nebo ho vůbec nepřijmout. V opačném případě by se stát vystavil možnosti sankce ze strany EK a předpis takto přijatý by stejně jako předpis, který by nebyl vůbec notifikován, nebyl právně vymahatelný (viz část Sankce).

4.1.3 Doložka o vzájemném uznávání

V zájmu zajištění volného pohybu zboží v tzv. neharmonizované sféře jsou členské státy povinné doplňovat do těchto předpisů tzv. doložku o vzájemném uznávání. Smyslem této doložky je zajistit, aby i v případě, že v různých státech platí různé předpisy s různými požadavky, byl zajištěn volný pohyb zboží. Doložka v podstatě říká, že výrobek vyrobený nebo uvedený na trh (dovezený) v jednom z členských států podle národních předpisů může být bez dalších procedur umístěn i na trh dalších států. Tím by došlo v podstatě k velkému zjednodušení pohybu zboží. Uplatnění doložky v „čisté“ podobě v podstatě znamená, že národní technický předpis zatěžuje povinnostmi pouze domácí výrobce a dovozce z třetích zemí. Na dovozce z jiných členských států se nevztahuje. Výrobek z jiné země (ať už je to členská země EU nebo třetí země) uvedený poprvé na trh v jiné zemi EU by byl uváděn na trh v zemi, kde platí zmíněný předpis, bez toho, aby byly splněny požadavky tohoto předpisu. To je pochopitelně jednak v rozporu se zájmy uvedeného státu, jednak v rozporu (alespoň většinou) se zájmy jeho výrobců a dovozců. Nebyla tak totiž naplněna podstata záměru přijmout takový předpis, ať už by záměrem bylo skutečně zajistit vysokou míru ochrany zdraví, života, životního prostředí nebo dalších věcí, nebo by záměrem bylo chránit domácí výrobce a trh. V předpisech tohoto typu se pak objevuje doložka s dodatkem o tom, že doložka platí, pokud je výrobek uveden legálně na trh v jiné členské zemi a pokud tamní předpisy zajišťují stejnou úroveň ochrany oprávněných zájmů zákazníků jako uvedený předpis. Tím se dává kontrolním orgánům možnost zjišťovat, zda legislativa, podle níž byl výrobek vyroben, je stejně „dobrá“ jako uvedený předpis, a pokud ne (pokud jsou požadavky na výrobek v zemi původu nižší nebo jiné), nutit výrobce nebo dovozce zajistit posouzení splnění těchto požadavků.

Můžeme dlouho diskutovat, zda jsou požadavky vložené do zmíněných předpisů vždy oprávněné a zda je občan v jiné zemi chráněn méně, platí-li tam méně přísné předpisy, nebo dokonce pro uvedený výrobek neplatí předpisy žádné, což se často stává. Ale členský stát má právo na vydávání takových předpisů, a pokud projdou notifikací bez připomínek, budou na jeho území platit.

V řadě případů se státy snaží tento systém přelstít a přes výše zmíněná opatření nutit výrobce a dovozce, aby národní požadavky splnili. Nejúčinnějším způsobem je vydávání dalších předpisů, které nepojednávají o uvádění výrobků na trh, ale podmiňují jejich použití (např. v určité situaci) splněním technických požadavků. Ideálním příkladem může být použití stavebních výrobků. Podle příslušného technického předpisu může být na trh uveden každý výrobek, vyrobený a/nebo uvedený na trh v libovolném členském státě. Předpis definuje určité požadavky, mnohdy daleko přísnější (a to většinou zcela oprávněně – vzhledem ke klimatickým podmínkám např.), než jsou na výrobek kladeny v zemi jeho původu. Přesto je na trh uveden i výrobek, který tyto požadavky nesplňuje (byl uveden na trh v zemi, kde platí mírnější požadavky – opět oprávněně – je tam mírnější klima). Do hry však vstupuje další předpis, který říká, že např. stavba nesmí být zkolaudována, pokud v ní nejsou použity stavební výrobky určitých vlastností. Tyto vlastnosti výrobek nemá, a tak ho nikdo ve stavbě nepoužije, protože by měl problém s kolaudací. Výrobek je tedy uveden na trh, ale nikdo ho nekupuje a i prodejci a distributoři o něj ztratí zájem a cíle je dosaženo.

Pro srovnání můžeme uvést text „ideální doložky“ podle doporučení EK:

Požadavky tohoto právního předpisu se nevztahují na výrobky vyráběné a/nebo prodávané v souladu s platnými právními předpisy v jiném členském státě Evropské unie nebo v Turecku nebo vyráběné v souladu s platnými právními předpisy ve státě ESVO, který je smluvní stranou Dohody o EHP.

Pokud příslušné orgány mají důkaz o tom, že určitý výrobek vyráběný a/nebo prodávaný v souladu s platnými právními předpisy v jiném členském státě Evropské unie nebo v Turecku nebo vyráběný v souladu s platnými právními předpisy ve státě ESVO, který je smluvní stranou Dohody o EHP, neposkytuje rovnocennou úroveň ochrany, jako je úroveň požadovaná těmito právními předpisy, mohou výrobku odmítnout přístup na trh nebo jej z trhu stáhnout, a to poté co:

- písemně informovaly výrobce nebo distributora, které prvky národních technických předpisů brání prodeji daného výrobku, a*
- prokázaly, na základě všech příslušných vědeckých důkazů, které*

mají příslušné orgány k dispozici, že existují nezvratné důvody veřejného zájmu pro uvalení těchto prvků technického předpisu na zmíněný výrobek, a že nemohlo být použito méně omezující opatření, a

- vyzvaly hospodářský subjekt, aby v určité době (nejméně čtyři týdny nebo 20 pracovních dnů) vyjádřil případné připomínky, než proti němu přijmou individuální opatření omezující prodej tohoto výrobku a*
- zohlednily jeho připomínky při konečném rozhodování.*

a text doložky použitý v zákoně 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, v platném znění:

Pokud nařízení vlády stanoví podle §§ 12 a 13 požadavky, které nepřejímají požadavky stanovené příslušnými předpisy Evropských společenství, neuplatní se tyto požadavky na výrobky, které byly vyrobeny anebo uvedeny na trh v některém členském státě Evropské unie nebo mají původ v některém ze států Evropského sdružení volného obchodu, které jsou současně smluvní stranou Evropského hospodářského prostoru, za předpokladu, že takový výrobek odpovídá:

- a) technickým předpisům, které jsou pro výrobu anebo uvedení na trh, popřípadě pro používání tohoto výrobku v některém z těchto států závazné,*
- b) technickým normám nebo pravidlům správné praxe, které jsou vydány národním normalizačním orgánem nebo subjektem jemu na roveň postaveným, v souladu s právními předpisy a požadavky státu, který je smluvní stranou Evropského hospodářského prostoru,*
- c) mezinárodním technickým normám, oprávněně používaným v některém z těchto států, nebo*
- d) tradičním či inovačním výrobním postupům používaným v některém z těchto států v souladu s jeho právními předpisy, pro které existuje dostatečně podrobná technická dokumentace zajišťující, že tento výrobek může být pro daný účel použití posouzen, v případě potřeby i na základě doplňujících (nikoliv shodných) zkoušek výrobku, pokud tyto technické předpisy, technické normy, pravidla správné praxe nebo postupy zaručují míru ochrany*

oprávněného zájmu odpovídající míře této ochrany v České republice.

Členský stát může vydat i předpis bez doložky, který ukládá povinnost dodržet stanovené technické požadavky všem, kdo uvádějí výrobek na trh, a to bez ohledu na to, zda již byl v některém členském státu na trh uveden. Jedná se však o velmi výjimečné situace, kdy tyto požadavky může členský stát zdůvodnit podle článku 30 Smlouvy (např. nutností chránit zdraví a bezpečnost občanů, životní prostředí, ohrožené druhy rostlin a živočichů atd.) nebo tzv. mandatorními požadavky, vycházejícími z rozsudků Evropského soudního dvora (např. ochrana spotřebitele). I takovýto předpis samozřejmě prochází notifikačními procedurami a jeho posouzení např. orgány EK je velmi podrobné. V Evropské unii bylo v minulosti i současnosti vedeno množství soudních sporů před Evropským soudním dvorem, kde byl žalován členský stát za to, že přijal opatření odporující článku 28 SES. Tedy přijal předpis, který by měl v současné době projít notifikací a který by byl patrně v rámci notifikačního procesu změněn před svým přijetím. K notifikaci u dále uváděných příkladů nedošlo vzhledem k tomu, že se jednalo o předpisy přijímané v době před nabytím platnosti směrnice 98/34. V naprosté většině případů byl stát donucen soudním rozhodnutím předpis změnit. Poměrně známým případem je spor o předpis zakazující prodej nápojů v plechovkách, který přijalo Dánsko se zdůvodněním, že musí chránit svoje životní prostředí. I když asi nikdo nepochybuje o tom, že plechovky od nápojů životní prostředí ničí, bylo Dánsko nakonec donuceno předpis zrušit a prodej těchto nápojů povolit. Obdobně bylo donuceno Nizozemsko změnit předpis nařizující, že nápoje v plastových lahvích mohou být prodávány, pouze pokud se jedná o lahve zálohované a vratné a prodejce zajistí jejich vykoupení a vrácení do oběhu. I zde bylo argumentováno ochranou životního prostředí a i zde stát prohrál a musel předpis změnit. V obou případech byla situace vyřešena zavedením systému sběru a likvidace odpadů – plastů a plechových nádob a zavedením systému, který zajišťuje povinnost odpad třídit a recyklovat. Konec konců pokus o zavedení vratných lahví na nealkoholické nápoje z plastů proběhl i v ČR před několika lety a úspěšně nedopadl. I u nás nakonec zvítězil jiný přístup, a to za-

vedení tříděného odpadu, jeho recyklace a povinnosti obcí zajistit jeho sběr a likvidaci. Situace, kdy je členský stát nucen odstranit takovéto předpisy, je v mnoha případech řešena např. povinností označit výrobek určitým upozorněním a dát tak spotřebiteli jasně najevo, že použití tohoto výrobku v určité situaci není v souladu s jinými požadavky v tom kterém státě, a tím je výrobek podstatně hůře na trhu uplatnitelný. Jako příklad může sloužit případ, kdy jeden z členských států uvedl v platnost předpis, stanovující požadavky na pracovní žebříky (jednalo se o jejich šířku, která byla stanovena větší, než výrobci v jiných státech běžně používali). Tento členský stát dokonce nechal na podporu tohoto opatření zpracovat rozsáhlou vědeckou studii dokazující, že občané tohoto státu jsou v průměru vyšší než občané zbytku EU, mají tedy i větší širší nohy a potřebují pro bezpečnou práci i širší žebřík. Navíc bylo argumentováno odlišnými klimatickými podmínkami (zima), které nutí pracovníky používat při práci zimní a tedy větší a širší obuv. Přesto byl tento předpis nakonec zrušen a nahrazen jiným, který ukládá označit žebříky, nesplňující tyto požadavky, upozorněním, že se jedná o žebřík, který neodpovídá požadavkům. Takový žebřík je pak volně prodáván, avšak v praxi ho nekoupí zaměstnavatel pro práci svých zaměstnanců, neboť by se dostal do rozporu s předpisy o bezpečnosti práce a do sporu s odbory, které požadují zajištění maximální bezpečnosti pracovníků.

4.1.4 Neplnění povinností a sankce

Neplněním povinností podle směrnice 98/34/ES v oblasti technických předpisů se rozumí:

- neprovedení notifikace u předpisu, který spadá do definice předpisu určeného k notifikaci,
- omezení doby pro připomínky, schválení předpisu před uplynutím doby pro připomínky,
- neakceptování podrobného stanoviska zasláního EK nebo členským státem,
- provedení změn v již notifikovaném předpise před jeho schválením a nabytím účinnosti,
- další nedodržení ustanovení směrnice – spíše teoretická možnost.

Ve všech případech se členský stát vystavuje sankcím ze strany Evropské komise a eventuálně i sankcím uloženým soudem. Platí pravidlo, že předpis, který měl být a nebyl notifikován, je právně nevymahatelný a nikdo nemůže být odsouzen za jeho porušení. A pokud by byl nějak omezen nebo by se mu stala jiné újma (ušlý zisk, ztráta výrobků, ...), může vymáhat na státu odškodnění a v případě, že předpis nebyl notifikován, je náhrada škody prakticky automatická.

Podle systému zavedeného v ČR je za provedení notifikace, určení předpisu podléhajícího k notifikaci a splnění dalších požadavků směrnice odpovědný resort, který předpis předkládá. Stejně tak je resort event. nositelem sankce za neplnění povinností – případné pokuty a náhrady škody by byly hrazeny z jeho rozpočtu.

Příklad:

Nevynutitelnost

Nevynutitelnost technického předpisu, který nebyl notifikován, není sankcí, kterou by stanovila přímo směrnice 98/34/ES (dříve směrnice 83/189/ES – v tomto textu je však používán odkaz 98/34/ES), vyplývá však z judikatury Evropského soudního dvora, zejména z rozsudku C-194/94 (ve věci CIA Security International SA v. Signalson SA and Securitel SPRL).

Tento rozsudek se týkal předběžné otázky, kterou Evropský soudní dvůr obdržel od belgického obchodního soudu v Lutychu. Tento soud řešil spor mezi třemi konkurenčními firmami: CIA Security na jedné straně a Signalson SA a Securitel SPRL na straně druhé, zabývající se výrobou a prodejem bezpečnostních systémů.

Firma CIA Security žalovala dvě konkurenční firmy, že porušují obchodní praktiky, protože jejich alarm „Andromeda“ nesplňuje požadavky stanovené belgickým právem. Obě žalované firmy podaly protinávrh, ve kterém tvrdily, že firma CIA Security prodává bezpečnostní systémy, který nebyly schváleny v souladu s vyhláškou z r. 1991 (tato vyhláška stanovila firmám prodávajícím bezpečnostní systémy nechat provést zkoušku každého nového systému a poté schválit takový systém zvláštním výborem, ustanoveným pro tento účel). Belgický soud považoval za nutné aplikovat

v tomto případě ustanovení vyhlášky z r. 1991, firma CIA Security však namítala, že tento předpis nebyl notifikován podle směrnice 98/34/ES. Vzhledem k tomu, že si soud nebyl jist, zda předpis, který vyžaduje schválení výrobku před jeho uvedením na trh, je opravdu technickým předpisem, přerušil řízení a předložil Evropskému soudnímu dvoru mimo jiné tyto otázky:

1. Je vyhláška z r. 1991 technickým předpisem podle směrnice 98/34/ES?
2. Pokud ano, mohou se strany sporu u národního soudu odvolat na tuto směrnici a je pak národní soud povinen odmítnout aplikovat předpis, který nebyl notifikován podle této směrnice?

Evropský soudní dvůr ve svém rozsudku dospěl k názoru, že vyhláška z r. 1991 je technickým předpisem a jako taková měla být notifikována podle směrnice 98/34/ES. Dále souhlasil s názorem Evropské komise, že předpis, který nebyl notifikován, je neaplikovatelný a nevynutitelný vůči jednotlivcům.

Argumentem pro toto rozhodnutí byl cíl směrnice 98/34/ES, kterým je ochrana volného pohybu zboží tím, že bude prováděna preventivní kontrola, tj. kontrola návrhů technických předpisů ještě před jejich schválením. Povinnost notifikovat tyto předpisy je proto nutnou podmínkou pro provádění kontroly. Účinnost takové kontroly ze strany Evropského společenství je nepochybně větší, pokud předpisy, které notifikovány nebyly, budou nevynutitelné. Národní soud je proto povinen odmítnout takový předpis aplikovat.

Pokud jde o možnost stran sporu dovolávat se směrnice 98/34/ES u národních soudů, ta vyplývá již z dřívější judikatury Evropského soudního dvora, podle níž je možné dovolávat se ustanovení směrnic, která jsou bezpodmínečná a dostatečně přesná. Ustanovení směrnice 98/34/ES, stanovující povinnost členských států notifikovat návrhy technických předpisů, obě tyto podmínky splňuje.

Tento rozsudek Evropského soudního dvora slouží jako precedent pro další podobné případy. Byl průlomem v tom smyslu, že umožnil, aby strany sporu ve všech členských státech Evropské unie požadovaly na národním soudu odmítnutí aplikace technického předpisu, který nebyl notifikován podle směrnice 98/34/ES.

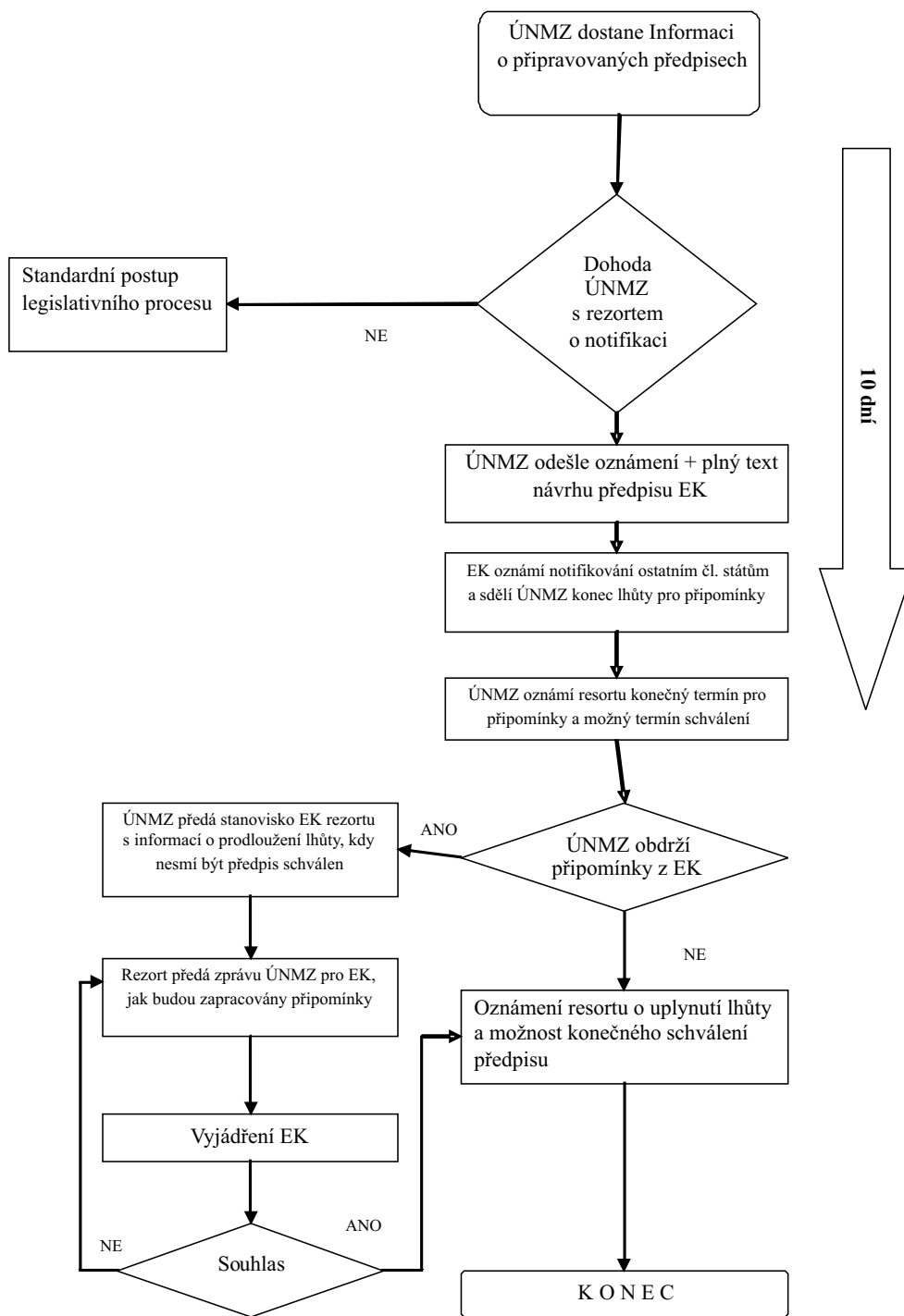
4.1.5 Služby – rozšíření rozsahu směrnice 98/34/ES

V současné době probíhá projednávání nové směrnice o službách na vnitřním trhu. Návrh je projednáván v pracovním výboru Rady EU. Předpokládá se, že směrnice vstoupí v platnost v roce 2006. Principem směrnice je vytvořit v oblasti služeb obdobný systém, jako existuje v oblasti výrobků a jejich volného pohybu. Podle návrhu směrnice by poskytovatelé služeb neměli být vystaveni požadavkům nad rámec požadavků v jejich domovském státě,

i když poskytují službu v jiném státě. Tím by mělo dojít ke zjednodušení poskytování služeb „přes hranice“, zvýšení konkurence a nabídky služeb. EK odhaduje, že by mělo dojít ke zvýšení obrátu v oblasti služeb až o jednu třetinu. Oblast služeb je poměrně značně regulovaná, ale až na výjimky nikoliv na úrovni EU, nýbrž na národní úrovni – odhaduje se, že v ČR prochází legislativním procesem dvakrát více předpisů pro oblast služeb než pro oblast požadavků na výrobky. Požadavky, které členské státy uplatňují na poskytovatele služeb, se pochopitelně liší v jednotlivých státech a vytváří se tak prostředí, kde poskytovatel služeb, který by chtěl služby poskytovat ve více zemích, se musí přizpůsobit několika různým způsobům regulace.

To by samozřejmě jeho služby nejen zbytečně prodražovalo, ale navíc by nemohl poskytovat službu stejného druhu a úrovně v několika zemích zároveň. Poskytovatel nemá většinou problém vyhovět požadavkům národní úpravy, vadí mu však nejednotnost a nestabilita systému. To ho omezuje a brání v rozšíření působnosti.

Návrh směrnice ukládá v oblasti služeb členskému státu obdobné notifikační povinnosti jako v oblasti výrobků stávající směrnice 98/34/ES. Podle výsledků dosavadního projednávání návrhu by povinnosti v oblasti notifikací pro služby měly být upraveny formou novely směrnice 98/34/ES. Tím dojde nejen výraznému nárůstu případů notifikací, ale i k nutnosti novelizovat příslušné transpoziční předpisy v ČR.

ČÁST B

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,
s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,
a zejména na články 100a, 213 a 43 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise³,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru⁴,

v souladu s postupem stanoveným v článku 189b Smlouvy⁵,

- (1) vzhledem k tomu, že směrnice Rady 83/189/EHS ze dne 28. března 1983 o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů⁶ byla různým a podstatným způsobem měněna; že z důvodů srozumitelnosti a přehlednosti by měla být tato směrnice vydána v úplném znění;
- (2) vzhledem k tomu, že vnitřní trh představuje prostor bez vnitřních hranic, ve kterých je zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu; že zákaz kvantitativních omezení pohybu zboží a zákaz opatření s rovnocenným účinkem je jednou ze základních zásad Společenství;
- (3) vzhledem k tomu, že v zájmu hladkého fungování vnitřního trhu by měla být zajištěna co možná největší transparentnost národních iniciativ při zavádění technických norem nebo předpisů;
- (4) vzhledem k tomu, že překážky obchodu, které vyplývají z technických předpisů týkajících se výrobků, jsou přípustné jen tehdy, jsou-li nezbytné ke splnění základních požadavků a je-li jejich cílem veřejný zájem, jehož jsou hlavní zárukou;

³ Úř. věst. č. C 78, 12. 3. 1997, s. 4

⁴ Úř. věst. č. C 133, 28. 4. 1997, s. 5

⁵ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 17. září 1997 (Úř. věst. č. C 304, 6. 10. 1997, s. 79), společný postoj Rady ze dne 23. února 1998 (Úř. věst. č. C 110, 8. 4. 1998, s. 1), rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 30. dubna 1998 (Úř. věst. č. C 152, 18. 5. 1998) a rozhodnutí Rady ze dne 28. května 1998

⁶ Úř. věst. č. L 109, 26. 4. 1983, s. 8. Směrnice naposledy pozměněná rozhodnutím Komise 96/139/ES (Úř. věst. č. L 32, 10. 2. 1996, s. 22)

- (5) vzhledem k tomu, že je nezbytně nutné, aby Komise měla před přijetím technických předpisů k dispozici potřebné informace; že v důsledku toho musí členské státy, od nichž se vyžaduje usnadnění práce Komise při plnění jejích úkolů podle článku 5 Smlouvy, oznamovat Komisi své návrhy v oblasti technických předpisů;
- (6) vzhledem k tomu, že všechny členské státy tedy musí být informovány o technických předpisech připravovaných kterýmkoli jiným členským státem;
- (7) vzhledem k tomu, že cílem vnitřního trhu je vytvořit prostředí vedoucí ke konkurenceschopnosti podniků; že zvyšování informovanosti je jedním ze způsobů, jak pomoci podnikům lépe využívat výhod vlastních tomuto trhu; že je tedy nezbytné umožnit hospodářským subjektům posoudit dopad vnitrostátních technických předpisů navrhovaných jinými členskými státy pravidelným zveřejňováním názvů oznámených návrhů a opatřeními týkajícími se důvěrnosti těchto návrhů;
- (8) vzhledem k tomu, že je v zájmu právní jistoty vhodné, aby členské státy veřejně oznamovaly přijetí vnitrostátního technického předpisu v souladu s pravidly stanovenými touto směrnicí;
- (9) vzhledem k tomu, že jedná-li se o technické předpisy pro dané výrobky, zahrnují opatření navržená pro zajištění řádného fungování trhu nebo jeho trvalého rozvoje větší transparentnost vnitrostátních záměrů a rozšíření kritérií a podmínek pro posuzování možného vlivu navrhovaných předpisů na trh;
- (10) vzhledem k tomu, že je tedy nezbytné posuzovat všechny požadavky kladené na výrobek a zvažovat vývoj vnitrostátní praxe v oblasti právní úpravy týkající se výrobků;
- (11) vzhledem k tomu, že požadavky na spotřební cyklus výrobku po jeho uvedení na trh jiné než technické specifikace mají vliv na volný pohyb tohoto výrobku nebo brání řádnému fungování vnitřního trhu;
- (12) vzhledem k tomu, že je nezbytné vysvětlit pojem technického předpisu de facto; že zejména předpisy, v nichž orgán veřejné moci odkazuje na technické specifikace nebo jiné požadavky nebo vyzývá k jejich dodržování, a předpisy vztahující se na výrobky, s nimiž je orgán veřejné moci ve veřejném zájmu spjat, vedou ve svém důsledku k větší závaznosti těchto požadav-

- ků nebo specifikací, než by tomu jinak bylo na základě jejich vlastního původu;
- (13) vzhledem k tomu, že Komise a členské státy musí mít navíc dostatek času pro navržení změn předpokládaného opatření, aby byly odstraněny nebo zmenšeny jakékoli překážky, které by toto opatření mohlo vytvořit volnému pohybu zboží;
- (14) vzhledem k tomu, že příslušný členský stát musí při formulování konečného znění předpokládaného opatření brát tyto změny v úvahu;
- (15) vzhledem k tomu, že zejména tam, kde členské státy nemohou zavést zásadu vzájemného uznávání, je vnitřnímu trhu vlastní, že Komise přijímá nebo navrhuje přijetí závazných právních předpisů Společenství; že bylo stanoveno zvláštní období pro dočasné pozastavení prací, které brání tomu, aby zavedení vnitrostátních opatření neohrozilo přijetí závazných právních předpisů Společenství Radou nebo Komisí v téže oblasti;
- (16) vzhledem k tomu, že v obou výše uvedených případech musí příslušný členský stát v souladu s obecnými povinnostmi stanovenými v článku 5 Smlouvy odložit zavedení předpokládaného opatření o dobu postačující ke společnému přezkoumání navrhovaných změn nebo k vypracování návrhu závazného právního předpisu Rady nebo přijetí závazného právního předpisu Komise; že lhůty stanovené dohodou zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě dne 28. května 1969, o pozastavení prací a oznamování Komisi⁷, ve znění dohody ze dne 5. března 1973⁸, se v daných případech ukázaly jako nedostatečné, a je tedy nezbytné je přiměřeně prodloužit;
- (17) vzhledem k tomu, že postup týkající se úpravy pozastavení prací a oznamování Komisi obsažený ve výše uvedené dohodě ze dne 28. května 1969 se nadále používá pro výrobky, které jsou předmětem tohoto postupu, na který se tato směrnice nevztahuje;
- (18) vzhledem k tomu, že v zájmu snazšího přijímání opatření Společenství Radou by se členské státy měly zdržet přijímání technických předpisů poté, co Rada přijme společné stanovisko k návrhu Komise pro příslušné odvětví;
- (19) vzhledem k tomu, že v praxi mohou mít národní technické normy stejné účinky na volný pohyb zboží jako technické předpisy;

⁷ Úř. věst. č. C 76, 17. 6. 1969, s. 9

⁸ Úř. věst. č. C 9, 15. 3. 1973, s. 3

- (20) vzhledem k tomu, že by v důsledku toho vznikla potřeba informovat Komisi o návrzích norem za podobných podmínek, jaké platí pro technické předpisy; že podle článku 213 Smlouvy může Komise v mezích a za podmínek stanovených Radou v souladu s ustanoveními Smlouvy shromažďovat jakékoli informace a provádět jakákoli šetření potřebná pro splnění úkolů, které jí byly svěřeny;
- (21) vzhledem k tomu, že je rovněž nutné, aby členské státy a normalizační orgány byly informovány o normách připravovaných normalizačními orgány ostatních členských států;
- (22) vzhledem k tomu, že systematické oznamování je skutečně nezbytné pouze v případě nových předmětů normalizace a jen do té míry, může-li úprava těchto předmětů na národní úrovni způsobit rozdíly v národních normách, které ve svém důsledku mohou narušit fungování trhu; že každé následné oznámení nebo sdělení o postupu národních činností musí vyplývat ze zájmu o tyto činnosti vyjádřeného těmi, kterým byl tento nový předmět již sdělen;
- (23) vzhledem k tomu, že však Komise musí mít možnost vyžadovat sdělení národních normalizačních programů jako celku nebo jejich částí, aby tak mohla kontrolovat vývoj činnosti v oblasti normalizace v jednotlivých hospodářských odvětvích;
- (24) vzhledem k tomu, že evropský systém pro normalizaci musí být organizován zainteresovanými stranami a v jejich prospěch na základě soudržnosti, transparentnosti, otevřenosti, vzájemné shody, nezávislosti na dílčích zájmech, účinnosti a rozhodování na základě národních zastoupení;
- (25) vzhledem k tomu, že fungování systému normalizace ve Společenství musí být založeno na takových základních právech národních normalizačních orgánů, jako jsou možnost obdržet návrhy norem, být informován o opatřeních přijatých jako reakce na předložené připomínky, být zapojen do národních normalizačních činností nebo mít možnost požadovat vypracování evropských norem namísto norem národních; že je věcí členských států, aby v rámci své pravomoci přijaly vhodná opatření zajišťující dodržování těchto práv jejich normalizačními orgány;

- (26) vzhledem k tomu, že opatření týkající se pozastavení prací použítá pro národní normalizační orgány v době, kdy je evropská norma ve stadiu přípravy, musí být uvedena do souladu s příslušnými opatřeními přijatými normalizačními orgány, které působí v rámci evropských normalizačních orgánů;
- (27) vzhledem k tomu, že je nezbytné zřídit stálý výbor, jehož členy jmenují členské státy a jehož úkolem je pomáhat Komisi při zkoumání návrhů národních norem a napomáhat jí v jejím úsilí snižovat všechny nepříznivé dopady těchto norem na volný pohyb zboží;
- (28) vzhledem k tomu, že stálý výbor má projednávat návrhy požadavků na normalizaci uvedené v této směrnici;
- (29) vzhledem k tomu, že tato směrnice nesmí mít vliv na povinnosti členských států týkající se lhůt pro transpozici směrnic stanovených v části B přílohy III,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Pro účely této směrnice se rozumí

1. „výrobkem“ každý průmyslově vyrobený výrobek a každý zemědělský produkt včetně rybích výrobků;
2. „technickou specifikací“ specifikace obsažená v dokumentu, která stanoví požadované charakteristiky výrobku, jako jsou úroveň jakosti, ukazatele vlastností, bezpečnost nebo rozměry včetně požadavků na výrobek, jako jsou obchodní název, terminologie, symboly, zkoušení a zkušební metody, balení, označování výrobků nebo jejich opatřování štítkem se jmenovitými údaji a postupy posuzování shody;
Výraz „technická specifikace“ zahrnuje rovněž výrobní metody a postupy používané v souvislosti se zemědělskými produkty podle čl. 38, odst. 1 Smlouvy, s výrobky určenými pro lidskou spotřebu a pro spotřebu zvířat a v souvislosti s léčivými přípravky podle článku 1 směrnice 65/65/EHS⁹, jakož i výrobní metody a postupy týkající se jiných výrobků, mají-li vliv na jejich charakteristiky.

⁹ Směrnice Rady 65/65/EHS ze dne 26. ledna 1965 o sblížení právních a správních předpisů týkajících se hromadně vyráběných léčivých přípravků (Úř. věst. č. 22, 9. 2. 1965, s. 369/65) Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 93/39/EHS (Úř. věst. č. L 214, 24. 8. 1993, s. 22)

3. „jiným požadavkem“ požadavek jiný než technická specifikace kladený na výrobek zejména z důvodu ochrany spotřebitelů nebo životního prostředí, který má vliv na jeho spotřební cyklus po uvedení na trh, jako jsou podmínky použití, recyklace, opakovaného používání nebo zneškodňování, pokud tyto podmínky mohou významně ovlivnit složení nebo charakter výrobku nebo jeho uvedení na trh;
4. „normou“ technická specifikace schválená uznaným normalizačním orgánem k opakovanému nebo trvalému použití, jejíž dodržování není závazné a která patří do jedné z těchto kategorií:
 - mezinárodní norma: norma přijatá mezinárodním normalizačním orgánem a veřejně přístupná,
 - evropská norma: norma přijatá evropským normalizačním orgánem a veřejně přístupná,
 - národní norma: norma přijatá národním normalizačním orgánem a veřejně přístupná;
5. „normalizačním programem“ plán prací uznaného normalizačního orgánu obsahující seznam předmětů normalizačních prací;
6. „návrhem normy“ dokument, který obsahuje znění technických specifikací týkajících se daného předmětu a který se připravuje k přijetí v souladu s postupem národní normalizace jako výsledek přípravných prací a který se předkládá k veřejnému připomínkovému řízení nebo posouzení;
7. „evropským normalizačním orgánem“ orgán uvedený v příloze I;
8. „národním normalizačním orgánem“ orgán uvedený v příloze II;
9. „technickým předpisem“ technické specifikace a jiné požadavky včetně příslušných správních předpisů, jejichž dodržování je při uvedení na trh nebo při používání v členském státě nebo na jeho větší části závazné de jure nebo de facto, jakož i právní a správní předpisy členských států zakazující výrobu, dovoz, prodej nebo používání určitého výrobku s výjimkou předpisů uvedených v článku 10.

Technické předpisy de facto zahrnují

- právní a správní předpisy členského státu, které odkazují na technické specifikace nebo jiné požadavky nebo profesní pra-

vidla nebo pravidla správné praxe, která sama obsahují odkaz na technické specifikace nebo na jiné požadavky, přičemž soulad s nimi předpokládá shodu s povinnostmi uloženými uvedenými právními nebo správními předpisy;

- dobrovolné dohody, v nichž je orgán veřejné moci smluvní stranou a které ve veřejném zájmu stanovují shodu s technickými specifikacemi nebo s jinými požadavky s výjimkou specifikací pro nabídková řízení při zadávání veřejných zakázek;
- technické specifikace nebo jiné požadavky, které souvisejí s daňovými nebo finančními opatřeními ovlivňujícími spotřebu výrobků tím, že vyzývají ke shodě s těmito technickými specifikacemi nebo jinými požadavky; to však neplatí pro technické specifikace nebo jiné požadavky, které se týkají národních systémů sociálního zabezpečení.

Jedná se o technické předpisy vydané orgány, které členské státy jmenovaly a které jsou uvedeny v seznamu vypracovaném Komisí před 1. červencem 1995 v rámci výboru uvedeného v článku 5.

Stejný postup se použije při změně tohoto seznamu;

10. „návrhem technického předpisu“ znění technické specifikace nebo jiného požadavku včetně správních předpisů, které je vypracováno se záměrem je vydat nebo v konečném stadiu je vydat jako technický předpis a které je ve stadiu přípravy, kdy ještě mohou být provedeny zásadní změny.

Tato směrnice se nevztahuje na opatření, která členské státy považují podle Smlouvy za nezbytná pro ochranu osob, zejména pracovníků, při používání výrobků za předpokladu, že tato opatření nemají na výrobky vliv.

Článek 2

1. Komise a normalizační orgány uvedené v přílohách I a II musí být informovány o nových předmětech, u nichž národní orgány uvedené v příloze II rozhodly jejich začleněním do svého normalizačního programu o vypracování normy nebo o její změně, nejde-li o identické nebo ekvivalentní převzetí mezinárodní nebo evropské normy.

2. V informaci podle odstavce 1 se uvede zejména, zda daná norma
 - přejímá mezinárodní normu, aniž se jedná o převzetí ekvivalentní,
 - bude novou národní normou, nebo
 - bude změnou národní normy.Po konzultaci s výborem uvedeným v článku 5 může Komise za účelem snazšího vyhodnocení těchto informací vypracovat pravidla pro jejich jednotné předkládání, jakož i plán a kritéria jejich předkládání.
3. Komise může vyžadovat předložení celých normalizačních programů nebo jejich částí.

Tyto informace zpřístupní Komise členským státům ve formě, která umožní posouzení a porovnání rozdílných programů.
4. Komise v případě potřeby změny přílohu II na základě sdělení členských států.
5. Rada rozhodne na základě návrhu Komise o každé změně přílohy I.

Článek 3

Normalizačním orgánům uvedeným v přílohách I a II, jakož i Komisi budou na vyžádání zaslány všechny návrhy norem. Tyto orgány budou průběžně informovány příslušným orgánem o opatřeních, která na základě jejich případných připomínek k návrhům přijal.

Článek 4

1. Členské státy přijmou všechna nezbytná opatření zajišťující, aby jejich normalizační orgány
 - předávaly informace v souladu s články 2 a 3,
 - zveřejňovaly návrhy norem tak, aby své připomínky k nim mohly vyjádřit i strany usazené v jiných členských státech,
 - umožňovaly ostatním orgánům uvedeným v příloze II zapojit se pasivně nebo aktivně (vysláním pozorovatele) do předpokládaných činností,
 - neměly námitky proti tomu, aby se předmět normalizace obsažený v jejich pracovním programu projednával na evropské úrovni v souladu s pravidly stanovenými evropský-

- mi normalizačními orgány a aby nevyvíjely žádnou činnost, která by mohla být na újmu rozhodnutí v tomto směru.
2. Členské státy se zejména zdrží uznání, schválení nebo použití národní normy přijaté v rozporu s články 2 a 3 a odstavcem 1 tohoto článku.

Článek 5

Zřizuje se stálý výbor složený ze zástupců jmenovaných členskými státy, kteří si mohou přizvat ke spolupráci odborníky nebo poradce; výboru předsedá zástupce Komise.

Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 6

1. Výbor se schází nejméně dvakrát do roka se zástupci normalizačních orgánů uvedených v přílohách I a II.
2. Komise předkládá výboru zprávu o zavádění a používání postupů uvedených v této směrnici a návrhy na odstranění existujících nebo pravděpodobných překážek obchodu.
3. Výbor se vyjádří ke sdělením a návrhům uvedeným v odstavci 2 a v této souvislosti může Komisi navrhopat zejména, aby
 - požádala evropské normalizační orgány o vypracování evropské normy ve stanovené lhůtě,
 - zajistila, že příslušné členské státy rozhodnou nejprve mezi sebou o příslušných opatřeních tam, kde to bude k zamezení vzniku překážek obchodu nezbytné,
 - přijala všechna vhodná opatření,
 - určila oblasti, v nichž je nezbytné provést harmonizaci, a popřípadě přijala odpovídající opatření k provedení harmonizace v daném odvětví.
4. Komise musí konzultovat s výborem:
 - a) před provedením jakékoli změny seznamů v přílohách I a II (čl. 2, odst. 1);
 - b) při vypracovávání pravidel pro jednotné předkládání informací, jakož i plánu a kritérií pro předkládání normalizačních programů (čl. 2, odst. 2);

- c) při výběru konkrétního systému výměny informací podle této směrnice a při jakékoli jeho změně;
 - d) při ověřování funkce systému vytvořeného podle této směrnice;
 - e) o žádostech určených normalizačním orgánům podle odst. 3 první odrážky.
5. Komise může konzultovat s výborem každý předběžný návrh technického předpisu, který Komise obdrží.
 6. Výboru může být na žádost jeho předsedy nebo na žádost členského státu předložena jakákoli otázka týkající se provádění této směrnice.
 7. Jednání výboru a jemu předkládané informace jsou důvěrné.

Výbor a národní orgány však mohou za účelem získání odborného stanoviska a po přijetí nezbytných opatření konzultovat fyzické nebo právnické osoby včetně osob ze soukromého sektoru.

Článek 7

1. Členské státy přijmou všechna vhodná opatření k zajištění toho, aby během přípravy evropské normy podle čl. 6, odst. 3 první odrážky nebo po jejím schválení nepřijímaly jejich normalizační orgány žádná opatření, která by mohla poškodit zamýšlenou harmonizaci, a zejména aby v příslušné oblasti nezveřejňovaly žádnou novou nebo revidovanou národní normu, která by nebyla plně v souladu s existující evropskou normou.
2. Odstavec 1 se nevztahuje na práce normalizačních orgánů prováděné na žádost orgánů veřejné moci s cílem vypracovat technické specifikace nebo normu pro specifické výrobky za účelem přijetí technického předpisu pro tyto výrobky.

Členské státy v souladu s čl. 8, odst. 1 sdělí Komisi všechny žádosti uvedené v předchozím pododstavci jako návrhy technických předpisů a uvedou důvody pro jejich přijetí.

Článek 8

1. Kromě výjimek uvedených v článku 10 sdělí členské státy neprodleně Komisi každý návrh technického předpisu s výjimkou případu, kdy takový předpis pouze přejímá úplné znění mezinárodní nebo evropské normy a kdy postačí informace o příslušné normě; členské státy současně Komisi sdělí důvody, pro které je nezbytné takový technický předpis přijmout, pokud již nebyly uvedeny v samotném návrhu.

Je-li to vhodné a nebylo-li tak již učiněno s předchozím sdělením, oznámí současně členské státy znění základních právních nebo správních předpisů, které jsou zásadně a přímo dotčeny, pokud je znalost těchto znění nezbytná pro posouzení účinků navrhovaného technického předpisu.

Členské státy musí v souladu s výše uvedenými podmínkami sdělit návrh technického předpisu znovu, provedou-li v něm změny, které zásadně změní oblast jeho působnosti, zkrátí původně předpokládanou dobu jeho zavedení, doplní specifikace nebo požadavky nebo požadavky zpřísní.

Zejména tam, kde se návrh snaží omezit uvedení chemické látky, přípravku nebo výrobku na trh nebo jejich používání z důvodu ochrany veřejného zdraví, spotřebitelů nebo životního prostředí, předají členské státy rovněž buď přehled všech příslušných údajů o příslušné látce, přípravku nebo výrobku a o známých a dostupných náhražkách, nebo odkazy na ně, jsou-li takové údaje dostupné, a sdělí předpokládané účinky opatření na veřejné zdraví a ochranu spotřebitele a životního prostředí společně s analýzou rizik provedenou odpovídajícím způsobem v souladu s obecnými zásadami hodnocení rizik chemických látek uvedenými v čl. 10, odst. 4 nařízení (EHS) 793/93¹⁰ u existující látky nebo v čl. 3, odst. 2 směrnice 67/548/EHS¹¹ u látky nové.

Komise neprodleně oznámí ostatním členským státům návrh a všechny dokumenty, které jí byly předány. Komise rovněž může tento návrh předložit výboru uvedenému v článku 5, a popřípadě výboru odpovědnému za danou oblast, aby se k němu vyjádřily.

U technických specifikací nebo jiných požadavků uvedených

¹⁰ Nařízení Rady (EHS) 793/93 ze dne 23. března 1993 o hodnocení a kontrole rizik existujících látek (Úř. věst. č. L 84, 5. 4. 1993, s. 1)

¹¹ Směrnice Rady 67/548/EHS ze dne 27. června 1967 o sblížení právních a správních předpisů týkajících se klasifikace, balení a označování nebezpečných látek (Úř. věst. č. L 196, 16. 8. 1967, s. 1). Směrnice ve znění směrnice 92/32/EHS (Úř. věst. č. L 154, 5. 6. 1992, s. 1)

v čl. 1, odst. 9, druhém pododstavci, třetí odrážce se podrobné připomínky nebo stanoviska Komise nebo členských států mohou týkat pouze toho hlediska opatření, které může bránit obchodu, nikoli jeho hlediska daňového nebo finančního.

2. Komise a členské státy mohou členskému státu, který předložil návrh technického předpisu, předat připomínky, které tento členský stát vezme v co největší míře v úvahu při následné přípravě technického předpisu.
3. Členské státy neprodleně sdělí konečné znění technického předpisu Komisi.
4. Informace poskytnuté podle tohoto článku nejsou považovány za důvěrné, pokud o to oznamující členský stát výslovně nepožádá. Každá taková žádost musí být odůvodněna.
Byla-li přijata nezbytná předběžná opatření, mohou si Komise a národní správní orgány v podobných případech vyžádat znalecký posudek od fyzických nebo právnických osob činných v soukromém sektoru.
5. Jsou-li navrhované technické předpisy součástí opatření, jejichž sdělení Komisi ve stadiu návrhu vyžaduje jiný právní předpis Společenství, mohou členské státy provést sdělení v souladu s čl. 8, odst. 1 této směrnice podle tohoto jiného právního předpisu, pokud výslovně uvedou, že uvedené sdělení je rovněž sdělením pro účely této směrnice.
Nečinnost Komise ve věci návrhu technického předpisu podle této směrnice nemá vliv na žádné rozhodnutí, které by mohlo být přijato podle jiných právních předpisů Společenství.

Článek 9

1. Členské státy odloží přijetí návrhu technického předpisu o tři měsíce ode dne, kdy Komise obdrží sdělení podle čl. 8, odst. 1.
2. Členské státy odloží
 - o čtyři měsíce přijetí návrhu technického předpisu, který má formu dobrovolné dohody ve smyslu čl. 1, odst. 9 druhé odrážky,
 - aniž jsou dotčeny odstavce 3, 4 a 5, přijetí jakéhokoli jiného návrhu technického předpisu o šest měsíců ode dne, kdy Komise obdrží sdělení podle čl. 8, odst. 1, zaujme-li Komise

nebo jiný členský stát do tří měsíců od tohoto dne podrobné stanovisko, z něhož vyplývá, že předpokládané opatření může vytvořit překážky volného pohybu zboží na vnitřním trhu.

Příslušný členský stát předloží Komisi zprávu o opatřeních, která na základě těchto podrobných stanovisek hodlá přijmout. Komise se k těmto opatřením vyjádří.

3. Členské státy odloží přijetí návrhu technického předpisu o 12 měsíců ode dne, kdy Komise obdržela sdělení podle čl. 8, odst. 1, oznámí-li Komise do tří měsíců od tohoto data svůj záměr navrhnout nebo přijmout směrnici, nařízení nebo rozhodnutí v této věci v souladu s článkem 189 Smlouvy.
4. Členské státy odloží přijetí návrhu technického předpisu o 12 měsíců ode dne, kdy Komise obdržela sdělení podle čl. 8, odst. 1, oznámí-li Komise do tří měsíců od tohoto data své zjištění, že se návrh technického předpisu týká věci, která je v působnosti návrhu směrnice, nařízení nebo rozhodnutí předloženého Radě v souladu s článkem 189 Smlouvy.
5. Přijme-li Rada společný postoj podle odstavců 3 a 4 v období pozastavení prací, prodlouží se tato doba kromě výjimek uvedených v odstavci 6 na 18 měsíců.
6. Povinnosti uvedené v odstavcích 3, 4 a 5 zanikají,
 - informuje-li Komise členské státy, že již nemá v úmyslu navrhnout nebo přijmout závazný právní předpis Společenství,
 - informuje-li Komise členské státy, že svůj návrh nebo záměr vzala zpět,
 - jakmile Komise nebo Rada přijala závazný právní předpis Společenství.
7. Odstavce 1 až 5 se nepoužijí, je-li členský stát z naléhavých důvodů způsobených vážnými a nepředvídatelnými okolnostmi, které souvisejí s ochranou veřejného zdraví nebo s bezpečností, s ochranou živočichů nebo rostlin, nucen ve velmi krátké lhůtě připravit technické předpisy tak, aby byly neprodleně vydány a provedeny, aniž by byly možné jakékoli konzultace. Ve sdělení podle článku 8 odůvodní členský stát naléhavost příslušných opatření. Komise se neprodleně k tomuto sdělení vyjádří. V případech nesprávného použití tohoto postupu přijme Komise vhodná opatření. Komise pravidelně informuje Evropský parlament.

Článek 10

1. Ustanovení článků 8 a 9 se nepoužijí pro právní a správní předpisy členských států nebo dobrovolné dohody, jimiž členské státy
 - plní závazné právní předpisy Společenství, které vedou k přijetí technických specifikací;
 - plní závazky vyplývající z mezinárodních dohod, které vedou k přijetí společných technických specifikací ve Společenství;
 - využívají ochranných doložek obsažených v závazných právních předpisech Společenství;
 - používají čl. 8, odst. 1 směrnice Rady 92/59/EHS¹²;
 - se omezují pouze na vykonávání rozsudku Soudního dvora Evropských společenství;
 - se omezují v souladu se žádostí Komise pouze na změnu technického předpisu uvedeného v čl. 1, odst. 9 této směrnice se záměrem odstranit překážky obchodu.
2. Článek 9 se nepoužije pro právní a správní předpisy zakazující výrobu, pokud nebrání volnému pohybu zboží.
3. Ustanovení čl. 9, odst. 3 až 6 se nepoužijí pro dobrovolné dohody uvedené v čl. 1, odst. 9, druhé odrážce.
4. Článek 9 se nepoužije pro technické specifikace nebo jiné požadavky uvedené v čl. 1, odst. 9, třetí odrážce.

Článek 11

Komise předloží každé dva roky Evropskému parlamentu, Radě a Hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o výsledcích dosažených při používání této směrnice. Seznamy normalizačních prací svěřených evropským normalizačním orgánům podle této směrnice, jakož i statistické údaje o přijatých oznámeních, budou každoročně zveřejněny v Úředním věstníku Evropských společenství.

Článek 12

Technický předpis přijatý členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jeho úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

¹² Směrnice Rady 92/59/EHS ze dne 29. června 1992 o obecné bezpečnosti výrobků (Úř. věst. č. L 228, 11. 8. 1992, s. 24)

Článek 13

1. Směrnice a rozhodnutí uvedené v příloze III, části A se zrušují, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro transpozici směrnic uvedených v příloze III, části B.
2. Odkazy na zrušené směrnice a rozhodnutí se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze IV.

Článek 14

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropských společenství.

Článek 15

Tato směrnice je určena členským státům.

V Lucemburku dne 22. června 1998.

Za Evropský parlament
předseda
J. M. GIL-ROBLES

Za Radu
předseda
J. CUNNINGHAM

PŘÍLOHA I
EVROPSKÉ NORMALIZAČNÍ ORGÁNY

CEN

Evropský výbor pro normalizaci

Cenelec

Evropský výbor pro normalizaci v elektrotechnice

ETSI

Evropský institut pro normalizaci v telekomunikacích

PŘÍLOHA II NÁRODNÍ NORMALIZAČNÍ ORGÁNY

1. BELGIE
IBN/BIN
Institut belge de normalisation
Belgisch Instituut voor Normalisatie
CEB/BEC
Comité électrotechnique belge
Belgisch Elektrotechnisch Comité
2. DÁNSKO
DS
Dansk Standard
NTA
Telestyrelsen, National Telecom Agency
3. NĚMECKO
DIN
Deutsches Institut für Normung e.V.
DKE
Deutsche Elektrotechnische Kommission im DIN und VDE
4. ŘECKO
ΕΛΟΤ
Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης
5. ŠPANĚLSKO
AENOR
Asociación Española de Normalización y Certificación
6. FRANCIE
AFNOR
Association française de normalisation
UTE
Union technique de l'électricité – Bureau de normalisation au-
près de l'AFNOR
7. IRSKO
NSAI
National Standards Authority of Ireland
ETCI
Electrotechnical Council of Ireland

8. ITÁLIE
UNI¹
Ente nazionale italiano di unificazione
CEI¹
Comitato elettrotecnico italiano
9. LUCEMBURSKO
ITM
Inspection du travail et des mines
SEE
Service de l'énergie de l'État
10. NIZOZEMSKO
NII
Nederlands Normalisatieinstituut
NEC
Nederlands Elektrotechnisch Comité
11. RAKOUSKO
ÖN
Österreichisches Normungsinstitut
ÖVE
Österreichischer Verband für Elektrotechnik
12. PORTUGALSKO
IPQ
Instituto Português da Qualidade
13. SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ
BSI
British Standards Institution
BEC
British Electrotechnical Committee
14. FINSKO
SPS
Suomen Standardisoimisliitto SFS ry
Finlands Standardiseringsförbund SFS rf
THL/TFC
Telehallintokeskus
Teleförvaltningscentralen
SESKO
Suomen Sähköteknillinen Standardisoimisyhdistys SESKO ry
Finlands Elektrotekniska Standardiseringsförening SESKO rf

¹ UNI a CEI přenesly ve spolupráci s Instituto delle Poste e Telecomunicazioni a Ministero dell'Industria činnost v rámci ETSI na CONCIT (Comitato nazionale di coordinamento per le tecnologie dell'informazione).

15. ŠVÉDSKO

SIS

Standardiseringen i Sverige

SEK

Svenska elektriska kommissionen

ITS

Informationstekniska standardiseringen

PŘÍLOHA III**ČÁST A**
Zrušené směrnice a rozhodnutí
(uvedené v článku 13)

Směrnice Rady 83/189/EHS a tyto její změny
Směrnice Rady 88/182/EHS
Rozhodnutí Komise 90/230/EHS
Rozhodnutí Komise 92/400/EHS
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/10/ES
Rozhodnutí Komise 96/139/ES

ČÁST B
Lhůty pro transpozici do vnitrostátního práva
(uvedené v článku 13)

Směrnice	Lhůta pro transpozici
83/189/EHS (Úř. věst. č. L 109, 26. 4. 1983, s. 8)	31. 3. 1984
88/182/EHS (Úř. věst. č. L 81, 26. 3. 1988, s. 75)	1. 1. 1989
94/10/ES (Úř. věst. č. L 100, 19. 4. 1994, s. 30)	1. 7. 1995

PŘÍLOHA IV
SROVNÁVACÍ TABULKA

Směrnice 83/189/EHS	Tato směrnice
Článek 1	Článek 1
Článek 2	Článek 2
Článek 3	Článek 3
Článek 4	Článek 4
Článek 5	Článek 5
Článek 6	Článek 6
Článek 7	Článek 7
Článek 8	Článek 8
Článek 9	Článek 9
Článek 10	Článek 10
Článek 11	Článek 11
Článek 12	Článek 12
–	Článek 13
–	Článek 14
–	Článek 15
Příloha I	Příloha I
Příloha II	Příloha II
–	Příloha III
–	Příloha IV

ČÁST C

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 98/48/ES ze dne 20. července 1998, kterou se mění směrnice 98/34/ES o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,
s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,
a zejména na článek 100a a 213 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise¹³,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru¹⁴,

v souladu s postupem stanoveným v článku 189b Smlouvy¹⁵,

- (1) vzhledem k tomu, že v zájmu hladkého fungování vnitřního trhu by měla být změnou směrnice 98/34/ES¹⁶ zajištěna co možná největší transparentnost budoucích vnitrostátních pravidel a předpisů upravujících služby informační společnosti;
- (2) vzhledem k tomu, že široké spektrum služeb ve smyslu článků 59 a 60 Smlouvy bude využívat možnosti, které nabízí informační společnost, které umožňují poskytování těchto služeb na dálku, elektronicky a na individuální žádost jejich příjemce;
- (3) vzhledem k tomu, že prostor bez vnitřních hranic, kterou vnitřní trh představuje, umožňuje poskytovatelům těchto služeb, aby rozvíjeli své přeshraniční aktivity, a zvyšovali tak svou konkurenceschopnost, a zároveň se tím občanům otevírají nové možnosti pro šíření a získávání informací bez ohledu na hranice a spotřebitelům nové formy přístupu ke zboží a službám;
- (4) vzhledem k tomu, že rozšíření oblasti působnosti směrnice 98/34/ES by nemělo členským státům bránit, aby vzaly v úvahu rozdílné sociální, společenské a kulturní důsledky spojené s nástupem informační společnosti; že zejména používání pro-

¹³ Úř. věst. č. C 307, 16. 10. 1996, s. 11 a Úř. věst. č. C 65, 28. 2. 1998, s. 2

¹⁴ Úř. věst. č. C 158, 26. 5. 1997, s. 1

¹⁵ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 16. května 1997 (Úř. věst. č. C 167, 2. 6. 1997, s. 238), společný postoj Rady ze dne 26. ledna 1998 (Úř. věst. č. C 62, 26. 2. 1998, s. 48) a rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 14. května 1998 (Úř. věst. č. C 167, 1. 6. 1998). Rozhodnutí Rady ze dne 29. června 1998

¹⁶ Úř. věst. č. L 204, 21. 7. 1998, s. 37

cedurálních pravidel stanovených pro služby informační společnosti výše uvedenou směrnicí by nemělo mít vliv na opatření v oblasti kulturní politiky, především v audiovizuální oblasti, která by mohly členské státy v souladu s právem Společenství přijmout s přihlédnutím ke své jazykové rozmanitosti, národním a regionálním zvláštnostem a kulturnímu dědictví; že rozvoj informační společnosti by měl v každém případě zajišťovat náležitý přístup evropských občanů k evropskému kulturnímu dědictví poskytovanému v digitálním prostředí;

- (5) vzhledem k tomu, že záměrem směrnice 98/34/ES není její uplatňování ve vnitrostátních právních předpisech týkajících se základních práv, jako jsou ústavní předpisy o svobodě projevu, a zejména o svobodě tisku; že není rovněž záměrem její uplatňování v obecném trestním právu; že se navíc nevztahuje na soukromoprávní dohody mezi úvěrovými institucemi, zejména na dohody o provádění plateb mezi nimi;
- (6) vzhledem k tomu, že Evropská rada zdůraznila potřebu vytvořit přehledný a ustálený právní rámec na úrovni Společenství za účelem podpory rozvoje informační společnosti; že právo Společenství, a zejména předpisy upravující vnitřní trh včetně zásad obsažených ve Smlouvě a v druhotných právních předpisech, již tvoří základní právní rámec pro rozvoj těchto služeb;
- (7) vzhledem k tomu, že by mělo být umožněno upravit existující vnitrostátní právní a správní předpisy vztahující se na služby poskytované v současnosti tím, že se vezmou v úvahu nové služby informační společnosti se záměrem lépe chránit veřejný zájem nebo se záměrem tyto právní a správní předpisy zjednodušit, je-li jejich používání nepřiměřené cílům, které sledují;
- (8) vzhledem k tomu, že bez koordinace na úrovni Společenství by tato předpokládaná regulativní činnost na národní úrovni mohla vést k omezování volného pohybu služeb a svobody usazování, a tím k opětovnému rozdělení vnitřního trhu, nadměrné regulaci a právním rozporům;
- (9) vzhledem k tomu, že pro zajištění skutečné a účinné ochrany cílů veřejného zájmu obsažených v rozvoji informační společnosti je pro otázky týkající se činností s tak vysoce nadnárodním významem, jakým jsou nové služby, nezbytný koordinovaný přístup na úrovni Společenství;

- (10) vzhledem k tomu, že v případě telekomunikačních služeb již existuje harmonizace na úrovni Společenství nebo v některých případech režimy vzájemného uznávání a že platné právní předpisy Společenství předpokládají úpravy s přihlédnutím k technickému rozvoji a k poskytování nových služeb, a že v důsledku toho většina vnitrostátních předpisů týkajících se telekomunikačních služeb nebude podléhat oznámení podle této směrnice, protože bude patřit mezi výjimky stanovené v čl. 10, odst. 1 nebo v čl. 1 bodu 5 směrnice 98/34/ES; že však některé vnitrostátní předpisy zaměřené specificky na otázky, které nejsou upraveny právními předpisy Společenství, mohou mít vliv na volný pohyb služeb informační společnosti, a musí tedy být oznamovány;
- (11) vzhledem k tomu, že však pro ostatní, stále ještě málo známé oblasti informační společnosti by bylo předčasné koordinovat vnitrostátní předpisy rozsáhlou a vyčerpávající harmonizací hmotného práva na úrovni Společenství, protože ještě není dostatečně známa forma nebo druh nových služeb na národní úrovni, ještě v této oblasti neexistuje žádná zvláštní regulativní činnost a z hlediska vnitřního trhu nelze v tomto stadiu vymezit potřebu a obsah této harmonizace;
- (12) vzhledem k tomu, že je tedy nezbytné udržet hladké fungování vnitřního trhu a odvrátit rizika jeho rozdělení stanovením postupu pro poskytování informací, konzultace a administrativní spolupráci, pokud jde o nové návrhy právních a správních předpisů; že tyto postupy mimo jiné pomohou zajistit, aby Smlouva, a zejména její články 52 a 59, byla účinně uplatňována, a případně zjistit jakoukoli potřebu ochrany veřejného zájmu na úrovni Společenství; že lepší uplatňování Smlouvy, které takový informační postup umožňuje, bude mít také vliv na snížení potřeby právní úpravy Společenství na úroveň zcela nezbytnou a přiměřenou z hlediska vnitřního trhu a ochrany cílů veřejného zájmu; že tento postup navíc umožní podnikům účinněji využívat výhod vnitřního trhu;
- (13) vzhledem k tomu, že směrnice 98/34/ES sleduje tytéž cíle a že tento postup je účinný, neboť je pro dosahování těchto cílů nejpropracovanější; že zkušenosti získané při provádění této

- směrnice a postupy v ní stanovené se mohou uplatnit při navrhování pravidel pro služby informační společnosti; že směrnicí stanovený postup je již u národních orgánů dobře zaveden;
- (14) vzhledem k tomu, že vnitřní trh navíc v souladu s článkem 7a Smlouvy představuje prostor bez vnitřních hranic, v němž je zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu, a že směrnice 98/34/ES stanoví pouze postupy spolupráce správních orgánů, a nikoli harmonizaci hmotného práva;
- (15) vzhledem k tomu, že změna směrnice 98/34/ES rozšířením oblasti její působnosti o návrhy právních a správních předpisů o službách informační společnosti je tedy s ohledem na právní rámec těchto služeb nejvhodnější pro účinné uspokojení potřeby transparentnosti vnitřního trhu;
- (16) vzhledem k tomu, že oznamování by se měla uskutečňovat zejména v případě předpisů, které se budou pravděpodobně dále vyvíjet; že u služeb, které se poskytují na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb (služby informační společnosti), bude pravděpodobně s ohledem na jejich rozmanitost a budoucí rozvoj největší potřeba nových právních a správních předpisů; že proto musí být přijato opatření pro oznámení návrhů právních a správních předpisů týkajících se těchto služeb;
- (17) vzhledem k tomu, že zvláštní pravidla pro přístup ke službám způsobem popsaným výše a pro jejich provozování by tedy měla být sdělována, i kdyby byla součástí právních a správních předpisů zaměřených obecněji; že však obecná pravidla, která neobsahují žádná ustanovení zaměřená zvláště na tyto služby, není nutné oznamovat;
- (18) vzhledem k tomu, že „pravidly pro přístup ke službám a pro jejich provozování“ se rozumějí pravidla stanovící požadavky na služby informační společnosti, jako jsou pravidla týkající se poskytovatelů služeb, služeb samotných a příjemců služeb a týkající se hospodářských činností, které lze poskytovat elektronicky, na dálku a na individuální žádost příjemce služeb; že jde například o pravidla týkající se usazování zejména těch poskytovatelů služeb, kteří působí v rámci povolení nebo licencí; že ustanovení zaměřená zvláště na služby informační společ-

nosti musí být považována za taková pravidla, i když jsou součástí obecnějších předpisů; že do nich na druhé straně neměla být zahrnuta opatření, která se přímo a individuálně týkají určitých specifických příjemců (jako jsou například licence v oblasti telekomunikací);

- (19) vzhledem k tomu, že „službami“ se podle článku 60 Smlouvy a v souladu s výkladem soudního dvora rozumějí služby poskytované zpravidla za úplatu; že tato charakteristika chybí v případě činností, které stát vykonává bez hospodářských důvodů v rámci svých úkolů zejména v oblasti sociální, kulturní, vzdělávací a v oblasti soudnictví; že definice uvedená v článku 60 Smlouvy se nevztahuje na vnitrostátní předpisy týkající se těchto činností, a tyto předpisy proto nespádají do oblasti působnosti této směrnice;
- (20) vzhledem k tomu, že tato směrnice se nedotýká oblasti působnosti směrnice Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání¹⁷, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/36/ES¹⁸, nebo jejich případných budoucích změn;
- (21) vzhledem k tomu, že do oblasti působnosti této směrnice v žádném případě nepatří návrhy vnitrostátních právních předpisů zaměřených na transpozici platných směrnic Společenství nebo směrnic, jejichž přijetí se očekává, neboť tyto směrnice již podléhají zvláštnímu přezkoumání; že do oblasti její působnosti proto nepatří ani vnitrostátní právní a správní předpisy, kterými se transponuje směrnice 89/552/EHS ve znění směrnice 97/36/ES, nebo jejich případných budoucích změn, ani vnitrostátní právní a správní předpisy, kterými se transponuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/13/ES ze dne 10. dubna 1997 o společném rámci pro obecná povolení a individuální licence v oblasti telekomunikačních služeb¹⁹;
- (22) vzhledem k tomu, že by navíc mělo být přijato opatření pro mimořádné případy, v nichž by měly být vnitrostátní právní a správní předpisy týkající se služeb informační společnosti přijaty neprodleně, a že je rovněž důležité to umožnit pouze z naléhavých důvodů spojených s vážnými a nepředvída-

¹⁷ Úř. věst. č. L 298, 17. 10. 1989, s. 23

¹⁸ Úř. věst. č. L 202, 30. 7. 1997, s. 1

¹⁹ Úř. věst. č. L 117, 7. 5. 1997, s. 15

telnými okolnostmi, jako jsou okolnosti, které nejsou předem známy a jejichž původ nelze přičíst žádnému jednání ze strany orgánů příslušného členského státu, a neohrozit přitom cíle předchozích konzultací a spolupráce správních orgánů vyplývající z této směrnice;

- (23) vzhledem k tomu, že je pro členský stát vhodné odložit přijetí návrhu předpisu o službách o dvanáct měsíců – nebo případně o osmáct měsíců, jde-li o společný postoj Rady – jen tehdy, týká-li se návrh předpisu záležitosti, která spadá do oblasti působnosti návrhu směrnice, nařízení nebo rozhodnutí, které Komise již předložila Radě; že povinnost pozastavit práce může být příslušnému členskému státu uložena Komisí pouze tehdy, jsou-li v návrhu vnitrostátního předpisu zahrnuta ustanovení, která nejsou obsahově v souladu s návrhem předkládaným Komisí;
- (24) vzhledem k tomu, že vymezení rámce pro poskytování informací a konzultací na úrovni Společenství stanovené touto směrnicí je předpokladem pro důslednou a účinnou účast Společenství na pracích týkajících se právní úpravy služeb informační společnosti na mezinárodní úrovni;
- (25) vzhledem k tomu, že je vhodné, aby se v rámci používání směrnice 98/34/ES sešel výbor uvedený v jejím článku 5, a to konkrétně za účelem přezkoumání otázek týkajících se služeb informační společnosti;
- (26) vzhledem k tomu, že v téže souvislosti by se mělo uvést, že ve všech případech, kdy musí být vnitrostátní opatření oznámeno ve stadiu návrhu také na základě jiného právního předpisu Společenství, může tak příslušný členský stát učinit jedním sdělením v rámci tohoto jiného předpisu, přičemž uvede, že toto sdělení se rovněž považuje za sdělení pro účely této směrnice;
- (27) vzhledem k tomu, že Komise bude pravidelně zkoumat vývoj na trhu nových služeb v oblasti informační společnosti, zejména v rámci konvergence telekomunikací, informačních technologií a médií, a případně převezme iniciativu za účelem rychlého přizpůsobení pravidel pro podporu rozvoje nových služeb na evropské úrovni,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice 98/34/ES se mění takto:

1. Název se nahrazuje tímto:
„Směrnice Evropského parlamentu a Rady o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů a pravidel pro služby informační společnosti“;
2. Článek 1 se mění takto:
 - a) vkládá se nový bod, který zní:
„2. ‚službou‘ jakákoli služba informační společnosti, tj. každá služba poskytovaná zpravidla za úplatu, na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb.
Pro účely této definice se rozumí
 - ‚službou poskytovanou na dálku‘ služba poskytovaná bez současné přítomnosti stran,
 - ‚službou poskytovanou elektronicky‘ služba odeslaná z výchozího místa a přijatá v místě jejího určení prostřednictvím elektronického zařízení pro zpracování a uchování dat (včetně digitální komprese) a jako celek odeslaná, přenesená nebo přijatá drátově, rádiově, opticky nebo jinými elektromagnetickými prostředky,
 - ‚službou na individuální žádost příjemce služeb‘ služba poskytovaná přenosem dat na individuální žádost.Příklady služeb, které nejsou zahrnuty do této definice, jsou uvedeny v příloze V.
Tato směrnice se nevztahuje na
 - služby rozhlasového vysílání,
 - služby televizního vysílání podle čl. 1 písm. a) směrnice 89/552/EHS*
 - b) dosavadní body 2 a 3 se označují jako body 3 a 4;

* Úř. věst. č. L 298, 17. 10. 1989, s. 23. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 97/36/ES (Úř. věst. č. L 202, 30. 7. 1997, s. 1)“;

c) vkládá se nový bod, který zní:

„5. ‚pravidlem pro služby‘ požadavek obecného charakteru týkající se přístupu ke službám a jejich provozování ve smyslu bodu 2, zejména ustanovení týkající se poskytovatele služeb, služeb samotných a příjemce služeb, s výjimkou pravidel, která se nezaměřují specificky na služby definované ve výše uvedeném bodě.

Tato směrnice se nevztahuje na předpisy týkající se záležitostí upravených právními předpisy Společenství v oblasti telekomunikačních služeb vymezených směrnicí 90/387/EHS*.

Tato směrnice se nevztahuje na předpisy týkající se záležitostí upravených právními předpisy Společenství v oblasti finančních služeb, které jsou uvedeny ne zcela vyčerpávajícím způsobem v příloze VI této směrnice.

S výjimkou čl. 8, odst. 3 se tato směrnice nevztahuje na předpisy vydané regulovanými trhy nebo pro ně ve smyslu směrnice 93/22/EHS nebo jinými trhy nebo orgány provádějícími na těchto trzích clearingové nebo zúčtovací operace nebo na předpisy vydané pro tyto orgány.

Pro účely této definice

- se předpis považuje za zaměřený specificky na služby informační společnosti tehdy, je-li s ohledem na jeho odůvodnění a jeho podstatnou část specifickým záměrem a cílem všech nebo některých jeho jednotlivých ustanovení tyto služby regulovat jednoznačně a cílevědomě,
- předpis se nepovažuje za zaměřený specificky na služby informační společnosti, má-li na tyto služby pouze nepřímý nebo náhodný účinek.

d) dosavadní body 4 až 8 se označují jako body 6 až 10;

e) dosavadní bod 9 se označuje jako bod 11 a nahrazuje se tímto:

„11. ‚technickým předpisem‘ technické specifikace a jiné požadavky nebo pravidla pro služby včetně příslušných správních předpisů, jejichž dodržování je při uvedení na trh, při poskytování služby, při usazování poskytovatele služeb

* Úř. věst. č. L 192, 24. 7. 1990, s. 1. Směrnice ve znění směrnice 97/51/ES (Úř. věst. č. L 295, 29. 10. 1997, s. 23)“;

nebo při používání v členském státě nebo na jeho větší části závazné de jure nebo de facto, jakož i právní a správní předpisy členských států s výjimkou předpisů stanovených v článku 10 zakazující výrobu, dovoz, prodej nebo používání určitého výrobku nebo zakazující poskytování nebo využívání určité služby nebo usazování poskytovatele služeb.

Technické předpisy de facto zahrnují

- právní nebo správní předpisy členského státu, které odkazují na technické specifikace nebo jiné požadavky nebo profesní pravidla nebo pravidla správné praxe, které samy obsahují odkaz na technické specifikace nebo na jiné požadavky nebo na pravidla pro služby, přičemž soulad s nimi předpokládá shodu s povinnostmi uloženými uvedenými právními nebo správními předpisy,
- dobrovolné dohody, v nichž je orgán veřejné moci smluvní stranou a které ve veřejném zájmu stanoví shodu s technickými specifikacemi nebo s jinými požadavky nebo s pravidly pro služby s výjimkou specifikací pro nabídková řízení při zadávání veřejných zakázek,
- technické specifikace nebo jiné požadavky nebo pravidla pro služby, které souvisejí s daňovými nebo finančními opatřeními ovlivňujícími spotřebu výrobků nebo služeb tím, že vyzývají ke shodě s těmito technickými specifikacemi nebo jinými požadavky nebo pravidly pro služby; to však neplatí pro technické specifikace nebo jiné požadavky nebo pravidla pro služby, které se týkají národních systémů sociálního zabezpečení.

Jedná se o technické předpisy vydané orgány, které členské státy jmenovaly a které jsou uvedeny v seznamu, který Komise vypracuje do 5. srpna 1999 v rámci výboru uvedeného v článku 5.

Stejný postup se použije pro změnu tohoto seznamu.“

- f) dosavadní bod 10 se označuje jako bod 12 a první pododstavec se nahrazuje tímto:
- „12. ‚návrhem technického předpisu‘ znění technické specifikace nebo jiného požadavku nebo pravidla pro služby včetně správních předpisů, které je vypracováno se zámě-

rem je vydat nebo v konečném stadiu je vydat jako technický předpis a které je ve stadiu přípravy, kdy ještě mohou být provedeny zásadní změny.”

3. Článek 6 se mění takto:
 - a) v odstavci 1 se doplňuje pododstavec, který zní:

„Výbor se schází ve zvláštním složení za účelem přezkoumání otázek týkajících se služeb informační společnosti.”
 - b) doplňuje se nový odstavec, který zní:

„8. V případě pravidel pro služby může Komise a výbor konzultovat fyzické nebo právnické osoby z průmyslu nebo z akademického prostředí, případně zastupitelské orgány, schopné vypracovat odborné stanovisko o sociálních a společenských cílech a důsledcích jakéhokoli návrhu pravidla pro služby, a vzít v úvahu jejich radu, je-li od nich vyžádána.”
4. V čl. 8, odst. 1 se šestý pododstavec nahrazuje tímto:

„U technických specifikací nebo jiných požadavků nebo pravidel pro služby uvedených v čl. 1, odst. 11, druhém pododstavci, třetí odrážce se podrobné připomínky nebo stanoviska Komise nebo členských států mohou týkat pouze toho hlediska opatření, které může bránit obchodu nebo v případě pravidel pro služby volnému pohybu služeb nebo svobodě usazování poskytovatelů služeb, nikoli jeho hlediska daňového nebo finančního.”
5. Článek 9 se mění takto:
 - a) Odstavce 2 a 3 se nahrazují tímto:

„2. Členské státy odloží

 - o čtyři měsíce přijetí návrhu technického předpisu, který má formu dobrovolné dohody ve smyslu čl. 1, odst. 11, druhého pododstavce, druhé odrážky,
 - aniž jsou dotčeny odstavce 3, 4 a 5, přijetí jakéhokoli jiného návrhu technického předpisu (s výjimkou návrhu pravidel pro služby) o šest měsíců ode dne, kdy Komise obdrží sdělení podle čl. 8, odst. 1, zaujme-li Komise nebo jiný členský stát do tří měsíců od tohoto dne podrobné stanovisko, z něhož vyplývá, že předpokládané opatření

může vytvořit překážky volného pohybu zboží na vnitřním trhu;

- aniž jsou dotčena ustanovení odstavců 4 a 5, přijetí jakéhokoli návrhu pravidla pro služby o čtyři měsíce ode dne, kdy Komise obdrží oznámení podle čl. 8, odst. 1, zaujme-li Komise nebo jiný členský stát do tří měsíců od tohoto dne podrobné stanovisko, z něhož vyplývá, že předpokládané opatření může vytvořit překážky volného pohybu služeb nebo svobody usazování poskytovatelů služeb v rámci vnitřního trhu.

Podrobná stanoviska Komise nebo členských států k návrhu pravidel pro služby nesmí mít vliv na opatření v oblasti kulturní politiky, zejména v audiovizuální oblasti, která by členské státy mohly v souladu s právem Společenství přijmout s přihlédnutím ke své jazykové rozmanitosti, národním a regionálním zvláštnostem a kulturnímu dědictví.

Příslušný členský stát podá Komisi zprávu o opatřeních, která na základě těchto podrobných stanovisek hodlá přijmout. Komise se k těmto opatřením vyjádří.

V případě pravidel pro služby uvede příslušný členský stát v případě potřeby důvody, pro které nemůže podrobná stanoviska vzít v úvahu.

3. S výjimkou návrhu pravidel týkajících se služeb odloží členské státy přijetí návrhu technického předpisu o 12 měsíců ode dne, kdy Komise obdržela sdělení podle čl. 8, odst. 1, oznámí-li Komise do tří měsíců od tohoto dne svůj záměr navrhnout nebo přijmout směrnici, nařízení nebo rozhodnutí v této věci v souladu s článkem 189 Smlouvy.“

b) Odstavec 7 se nahrazuje tímto:

„7. Odstavce 1 až 5 se nepoužijí, je-li

- členský stát z naléhavých důvodů způsobených vážnými a nepředvídatelnými okolnostmi, které souvisejí s ochranou veřejného zdraví nebo s bezpečností, s ochranou živočichů nebo rostlin a v případě pravidel pro služby také s veřejným pořádkem, zejména s ochranou mládeže, nucen ve velmi krátké lhůtě připravit technické předpisy

tak, aby mohly být neprodleně vydány a provedeny, aniž by byly možné jakékoli konzultace, nebo

- členský stát z naléhavých důvodů způsobených vážnými okolnostmi, které souvisejí s ochranou bezpečnosti a integrity finančního systému, zejména s ochranou vkladatelů, investorů a pojištěnců, nucen neprodleně vydat a provést pravidla pro finanční služby.

Ve sdělení podle článku 8 odůvodní členský stát naléhavost příslušných opatření. Komise se neprodleně k tomuto sdělení vyjádří. V případech nesprávného použití tohoto postupu přijme Komise vhodná opatření. Komise pravidelně informuje Evropský parlament.“

6. Článek 10 se mění takto:

a) v odstavci 1 se první a druhá odrážka nahrazují tímto:

- „– plní závazné právní předpisy Společenství, které vedou k přijetí technických specifikací nebo pravidel pro služby,
- plní závazky vyplývající z mezinárodních dohod, které vedou k přijetí společných technických specifikací nebo pravidel pro služby v rámci Společenství,“

b) v odstavci 1 se šestá odrážka nahrazuje tímto:

- „– se omezují v souladu se žádostí Komise pouze na změnu technického předpisu ve smyslu čl. 1, bodu 11 této směrnice se záměrem odstranit překážky obchodu nebo v případě pravidel pro služby překážky volného pohybu služeb nebo svobody usazování poskytovatelů služeb,“

c) odstavce 3 a 4 se nahrazují tímto:

„3. Ustanovení čl. 9, odst. 3 až 6 se nepoužijí pro dobrovolné dohody uvedené v čl. 1, odst. 11, druhém pododstavci, druhé odrážce.

4. Článek 9 se nepoužije pro technické specifikace nebo jiné požadavky nebo pravidla pro služby uvedené v čl. 1, odst. 11, druhém pododstavci, třetí odrážce.“

7. Vkládají se přílohy V a VI, které jsou uvedeny v příloze této směrnice.

Článek 2

1. Členské státy uvedou v platnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 5. srpna 1999. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.
Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.
2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 3

Nejpozději do dvou let ode dne uvedeného v čl. 2, odst. 1, prvním pododstavci předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě vyhodnocení provádění směrnice 98/34/ES, zejména s přihlédnutím k technickému rozvoji a k vývoji trhu, pro služby uvedené v čl. 1, bodu 2. Nejpozději do tří let ode dne uvedeného v čl. 2, odst. 1 prvním pododstavci předloží v případě potřeby Komise Evropskému parlamentu a Radě návrh na revizi uvedené směrnice.

Komise přitom vezme v úvahu všechny připomínky, které jí v případě potřeby členské státy sdělí.

Článek 4

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v Úředním věstníku Evropských společenství.

Článek 5

Tato směrnice je určena členskými státům.
V Bruselu dne 20. července 1998.

Za Evropský parlament
předseda
J. M. GIL-ROBLES

Za Radu
předseda
W. MOLTERER

PŘÍLOHA I

„PŘÍLOHA V

Příklady služeb, na něž se nevztahuje čl. 1, bod 2, druhý pododstavec

1. *Služby, které nejsou poskytovány ,na dálku‘*
služby poskytované za osobní přítomnosti poskytovatele a příjemce, a to i tehdy, použije-li se přitom elektronické zařízení:
 - a) lékařská vyšetření nebo ošetření v lékařské ordinaci za použití elektronického zařízení a za osobní přítomnosti pacienta;
 - b) prohlídka elektronického katalogu v prodejně za přítomnosti zákazníka;
 - c) rezervace letenek pomocí počítačové sítě v cestovní kanceláři a za osobní přítomnosti zákazníka;
 - d) zpřístupnění elektronických her v herně za osobní přítomnosti uživatele.

2. *Služby, které nejsou poskytovány elektronicky*
 - služby materiální povahy, ačkoli jsou poskytovány elektronickými přístroji:
 - a) stroje pro automatický výdej peněz nebo lístků (bankovky, jízdenky);
 - b) vstup do silničních sítí, na parkoviště apod. podléhající poplatkům, a to i tehdy, jsou-li v místě vjezdu a výjezdu instalována elektronická zařízení kontrolující vstup a/nebo zajišťující řádné zaplacení,
 - služby poskytované off-line: prodej kompaktních disků nebo programového vybavení na disketách,
 - služby, které nejsou poskytovány elektronickými systémy pro zpracování/ukládání dat:
 - a) hlasové telefonní služby;
 - b) telefaxové/telexové služby;
 - c) služby poskytované hlasově po telefonu nebo faxem;
 - d) lékařské porady po telefonu/telefaxu;
 - e) právnícké porady po telefonu/telefaxu;
 - f) přímý prodej po telefonu/telefaxu.

3. *Služby, které nejsou poskytovány ,na individuální žádost příjemce služeb'*

Služby, které jsou poskytovány současně přenosem dat bez individuální žádosti neomezenému počtu jednotlivých příjemců (přenos z jednoho místa do mnoha míst);

- a) služby televizního vysílání (včetně časově vyžádaných videových služeb) podle čl. 1 písm. a) směrnice 89/522/EHS;
- b) služby rozhlasového vysílání;
- c) teletext (televizní).

PŘÍLOHA VI

Příklady finančních služeb, na něž se vztahuje čl. 1, bod 5, třetí pododstavec:

- Služby v oblasti cenných papírů
- Pojišťovací a zajišťovací operace
- Bankovní služby
- Operace související s penzijními fondy
- Služby související s termínovými nebo opčními obchody

Tyto služby zahrnují zejména:

- a) služby v oblasti cenných papírů podle přílohy směrnice 93/22/EHS¹; služby podniků kolektivního investování,
- b) služby, na něž se vztahují činnosti, které jsou uvedeny v příloze směrnice 89/646/EHS² a které podléhají vzájemnému uznávání;
- c) transakce, na něž se vztahují pojišťovací a zajišťovací operace uvedené:
 - v článku 1 směrnice 73/239/EHS³,
 - v příloze směrnice 79/267/EHS⁴,
 - ve směrnici 64/225/EHS⁵,
 - ve směrnících 92/49/EHS⁶ a 92/96/EHS⁷.

¹ Úř. věst. č. L 141, 11. 6. 1993, s. 27

² Úř. věst. č. L 386, 30. 12. 1989, s. 1. Směrnice ve znění směrnice 92/30/EHS (Úř. věst. č. L 110, 28. 4. 1992, s. 52)

³ Úř. věst. č. L 228, 16. 8. 1973, s. 3. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 92/49/EHS (Úř. věst. č. L 228, 11. 8. 1992, s. 1)

⁴ Úř. věst. č. L 63, 13. 3. 1979, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 90/619/EHS (Úř. věst. č. L 330, 29. 11. 1990, s. 50)

⁵ Úř. věst. č. 56, 4. 4. 1964, s. 878/64. Směrnice ve znění aktu o přistoupení z roku 1973

⁶ Úř. věst. č. L 228, 11. 8. 1992, s. 1

⁷ Úř. věst. č. L 360, 9. 12. 1992, s. 1

ČÁST D

METODICKÉ POKYNY

směrnice o postupu poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů a pravidel pro služby informační společnosti

OBSAH

I. ÚVOD	76
II. ZÁKLADNÍ POJMY A DEFINICE	77
1. Výrobky	77
2. Služby	79
3. Technický předpis	84
III. POSTUP PŘI NOTIFIKACÍCH Z ČESKÉ REPUBLIKY	88
1. Oznámení návrhu – notifikace	88
2. Doba pozastavení prací	90
3. Výjimky z doby pozastavení prací	92
4. Informace o přijetí předpisu	93
5. Neoznámení technického předpisu	94
6. Předpisy, na které se Směrnice 98/34/ES nevztahuje	94
IV. POSTUP PŘI NOTIFIKACÍCH Z ČLENSKÝCH STÁTŮ	99

I. ÚVOD

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů byla zveřejněna v Úředním věstníku L 204 dne 21. července 1998 a vstoupila v platnost 20 dnů po zveřejnění. Je v podstatě konsolidovaným zněním původní směrnice 83/189/EHS, ve znění směrnice 88/182/EHS a směrnice 94/10/ES, o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů.

Už v červenci 1998 byla tato nová směrnice dodatečně pozměněna směrnicí 98/48/ES (zveřejněna v Úředním věstníku L 217 dne 5. srpna 1998 a vstoupila v platnost dne 5. srpna 1999), která rozšířila její působnost na služby informační společnosti.

Směrnice byla do českého právního řádu zavedena s účinností ode dne vstupu České republiky do Evropské unie zákonem č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a dále nařízením vlády č. 339/2002 Sb., o postupech při poskytování informací v oblasti technických předpisů, technických dokumentů a technických norem.

Záměrem směrnice 98/34/ES, ve znění směrnice 98/48/ES (dále jen „Směrnice 98/34/ES“), je pomoci zamezit vytváření nových technických překážek obchodu v rámci Evropského společenství (dále jen „Společenství“). Požaduje, aby členské státy notifikovaly Komisi Evropských společenství (dále jen „Komise“) návrhy technických předpisů, a poté dodržely období pozastavení prací minimálně tři měsíce před přijetím předpisu, aby umožnily ostatním členským státům a Komisi vznést připomínky týkající se potenciálních překážek obchodu. K tomuto účelu je proto nutné, aby v každém členském státě fungovalo jedno kontaktní místo pro komunikaci s Komisí. V České republice je podle zákona č. 22/1997 Sb. tímto kontaktním místem Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (dále jen „ÚNMZ“).

II. ZÁKLADNÍ POJMY A DEFINICE

1. Výrobky

Definice výrobku

Čl. 1, odst. 1:

„Výrobkem“ se [pro účely této směrnice] rozumí každý průmyslově vyrobený výrobek a každý zemědělský výrobek včetně výrobků z ryb.

Směrnice 98/34/ES se vztahuje na všechny průmyslově vyráběné výrobky a zemědělské výrobky. Při určování oblasti působnosti směrnice 98/34/ES je nutné vzít v úvahu například i fakt, že Soudní dvůr Evropských společenství při rozhodování o opatřeních podle článků 28–30 Smlouvy o založení Evropského společenství zahrnul mezi zboží „veškeré výrobky, které mohou být oceněny peněžními prostředky a jako takové být předmětem obchodních transakcí“.

S definicí výrobku souvisejí další dvě definice – technické specifikace a další požadavky:

Technická specifikace

Čl. 1, odst. 3:

„Technickou specifikací“ se [pro účely této směrnice] rozumí specifikace obsažená v dokumentu, která stanoví požadované charakteristiky výrobku, jako jsou úroveň jakosti, ukazatele vlastností, bezpečnost nebo rozměry včetně požadavků na výrobek, jako jsou obchodní název, terminologie, symboly, zkoušení a zkušební metody, balení, označování výrobků nebo jejich opatřování štítkem se jmenovitými údaji a postupy při posuzování shody.

Výraz „technická specifikace“ zahrnuje rovněž výrobní metody a postupy používané v souvislosti se zemědělskými výrobky podle čl. 38, odst. 1 Smlouvy, s výrobky určenými pro lidskou spotřebu a pro spotřebu zvířat a v souvislosti s léčivy podle článku 1 směrnice 65/65/EHS, jakož i výrobní metody a postupy týkající se jiných výrobků, mají-li vliv na jejich charakteristiky.

Technická specifikace stanoví požadované charakteristiky výrobku. Výčet, který je v článku 1, odst. 3 uveden, je demonstrativní; patří sem například i složení výrobku, jeho tvar, váha, balení, propagace, životnost, energetická spotřeba atd.

Specifikace může plnit více účelů: například ochrana spotřebitele, životního prostředí, veřejného zdraví nebo bezpečnosti, zlepšení jakosti, spravedlnost obchodních transakcí.

V oblasti zemědělství, výrobků pro lidskou spotřebu a spotřebu zvířat a léčiv, výrobní metody a postupy obecně ovlivňují výrobek samotný (například závazek použít určité zařízení z hygienických důvodů). Vliv na výrobek je právě důvod pro oznámení příslušných výrobních metod a postupů, se zvláštní výjimkou předpisů týkajících se organizace práce, která neovlivňuje výrobky.

Zkoušení a zkušební metody, stanovené jako příklady technické specifikace, se týkají technických a vědeckých metod, jež jsou použity pro zhodnocení charakteristik daného výrobku. Rovněž jsou zmíněny postupy posuzování shody, které se používají k zajištění toho, že výrobek splňuje zvláštní požadavky. Zodpovídá za ně specializovaný orgán, ať již veřejný či soukromý, nebo výrobce. Zahrnutí těchto parametrů do oblasti působnosti směrnice 98/34/ES je maximálně důležité, protože zkoušení a postupy posuzování shody mohou za určitých podmínek mít negativní důsledky pro obchod. Mnohočetnost a nerovnoměrnost národních systémů certifikace shody mohou způsobit technické překážky obchodu stejným způsobem jako specifikace výrobků.

Jiné požadavky

Čl. 1, odst. 4:

„Jiným požadavkem“ se [pro účely této směrnice] rozumí požadavek jiný než technická specifikace kladený na výrobek zejména z důvodu ochrany spotřebitelů nebo životního prostředí, který má vliv na jeho spotřební cyklus po uvedení na trh, jako jsou podmínky použití, recyklace, opakovaného používání nebo zneškodnění, kdy tyto podmínky mohou významně ovlivnit složení nebo charakter výrobku či jeho uvedení na trh.

Jiné požadavky zahrnují požadavky, které jsou kladeny na výrobek během jeho používání, to znamená po jeho uvedení na trh

nebo do provozu. Aby mohly být požadavky považovány za „jiné požadavky“, musí mít vliv na složení nebo charakter výrobku nebo na jeho uvedení na trh či do provozu. Například předpis, který stanoví systém opakovaného použití obalů nebo oddělený sběr určitých výrobků (např. vybitých baterií), bude pravděpodobně obsahovat ustanovení z kategorie jiných požadavků.

2. Služby

Definice služby

Čl. 1, odst. 2:

„Službou“ se [pro účely této směrnice] rozumí jakákoliv služba informační společnosti, to je každá služba zpravidla poskytovaná za úplatu, na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb.

Pro účely této definice se rozumí:

- *„službou poskytovanou na dálku“ služba poskytovaná bez současné přítomnosti stran,*
- *„službou poskytovanou elektronicky“ služba odeslaná z výchozího místa a přijatá v místě jejího určení pomocí elektronického zařízení pro zpracování a uchování dat (včetně digitální komprese) a jako celek odeslaná, přenesená nebo přijatá drátově, rádiově, opticky nebo jinými elektromagnetickými prostředky;*
- *„službou na individuální žádost příjemce služeb“ služba poskytovaná přenosem dat na individuální žádost.*

Příklady služeb, které nejsou zahrnuty do této definice, jsou uvedeny v příloze V.

Tato směrnice se nevztahuje na:

- *služby rozhlasového vysílání,*
- *služby televizního vysílání podle čl. 1 písm. a) směrnice 89/552/EHS.*

Aby byla služba službou informační společnosti, musí být poskytována na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce. Tyto tři podmínky musí být splněny současně, pokud chybí jen jediná z nich, pak takovou činnost nelze považovat za službu in-

formační společnosti. Podmínka, aby služba byla „poskytovaná zpravidla za úplatu“, vychází z výkladu obecného pojmu „služba“ podle článku 50 Smlouvy o založení Evropského společenství.

a) je služba poskytována „na dálku“?

Tento výraz se vztahuje na situace, kdy je služba poskytována prostřednictvím techniky pro dálkovou komunikaci, kterou charakterizuje skutečnost, že strany (tj. poskytovatel služby a její příjemce) nejsou současně fyzicky přítomny.

Příklady služeb poskytovaných na dálku:

- všeobecné služby on-line: elektronické noviny a časopisy; elektronické knihovny; databáze, informace o aktuálních událostech, zprávy o počasí, dopravní informace, místní noviny, informace o životním prostředí; prohlížení informací (vyhledávače), počítačová grafika atd.;
- vzdělávací služby on-line pro studenty soukromých vzdělávacích center poskytované domů: interaktivní kurzy, virtuální univerzity a školy, průvodcovské služby pro studenty a rodiny atd.;
- dohlížitelé činnosti poskytované na dálku: dálkové zdravotní prohlídky nebo on-line dohled nad soukromými obydleními nebo obchodními prostory z dozorčích center.
- spotřebitelské služby on-line: informace o výrobcích a službách a jejich posudky, pátrání po slevách atd.

b) je služba poskytována „elektronicky“?

Tento výraz zahrnuje služby, jejichž jednotlivé složky jsou přenášeny, dopravovány a přijímány prostřednictvím elektronické sítě. Služba musí být dopravena z místa odeslání do místa určení elektronicky (zpracování a ukládání) a prostřednictvím telekomunikačních kanálů.

Příklady služeb poskytovaných elektronicky:

- zábava on-line nabízená na internetu: videohry na vyžádání; hudba na vyžádání; video na vyžádání; sportovní akce na vyžádání; loterie, sázky a hazard; virtuální výpravy na archeologická místa, památníky a do muzeí atd.;

- služby pro přístup na internet a World Wide Web: elektronická pošta, diskusní fóra, přenos dat, besedy;
- legalizační služby on-line: ověřování, registrace, datovací a verifikační služby (potvrzení příjmu, kontrola současného provedení dodávky a platby atd.), elektronická razítka atd.;
- telekomunikační služby on-line: videotelefony, videokonference, telefonní a faxové služby vyžadující zpracování a ukládání dat atd.

c) je služba poskytována „na individuální žádost příjemce“?

Tyto služby jsou poskytovány jako odpověď na individuální požadavek jejich příjemce. Tento interaktivní aspekt charakterizuje služby informační společnosti a odlišuje je od ostatních služeb, jež jsou distribuovány bez ohledu na žádost příjemce. Směrnice 98/34/ES se však nevztahuje na služby rozhlasového vysílání a služby televizního vysílání, na něž se vztahuje článek 1, bod a) směrnice 89/552/EHS naposledy novelizované směrnici 97/36/ES.

Příklady služeb poskytovaných na individuální žádost příjemce:

- turistické služby on-line: rezervace letenek, vlakových jízd a hotelů; rezervace vstupenek do muzeí a divadel; turistické informace, pronájem automobilů atd.;
- služby on-line nabízení firmám: informace, management a asistence týkající se zásob, inventáře, expedice, smluv, účetnictví atd.;
- agenturní služby on-line: reklama realit, marketing, P.R. a zprostředkovatelný práce, sňatkové kanceláře, aukce a dražby atd.;
- profesionální služby on-line: právníci, poradci, daňoví poradci, účetní, překladatelé, počítačové experti a softwaroví specialisté, technici, návrháři, módní návrháři, psychologové, lékaři (počítačové lékařství) atd. skládající se ze služeb jako přístup k databázím, management dat, poradenství, diagnostika, příprava plánů, projektů a návrhů, individualizované vyhledávání a výběr informací, adresy a pracovní nabídky atd.;
- finanční služby on-line: pojišťovací a bankovní služby (zvláště pak telebankovníctví a elektronické platby), investiční a burzovní služby

S definicí služby souvisí definice pravidla pro služby, uvedená v článku 1, odst. 5:

Pravidlo pro služby

Čl. 1, odst. 5:

„Pravidlem pro služby“ se [pro účely této směrnice] rozumí požadavek obecné povahy týkající se přístupu ke službám a jejich provozování ve smyslu odstavce 2, zejména ustanovení týkající se poskytovatele služeb, služeb samotných a příjemce služeb, s výjimkou pravidel, která se nezaměřují speciálně na služby definované v odstavci 2.

Tato směrnice se nevztahuje na pravidla týkající se věcí upravených právními předpisy Společenství v oblasti telekomunikačních služeb vymezených směrnicí 90/387/EHS.

Tato směrnice se nevztahuje na pravidla týkající se věcí upravených právními předpisy Společenství v oblasti finančních služeb, které jsou uvedeny ne zcela vyčerpávajícím způsobem v příloze VI této směrnice.

S výjimkou čl. 8, odst. 3 se tato směrnice nevztahuje na pravidla vydaná ve smyslu směrnice 93/22/EHS regulovanými trhy nebo pro ně nebo vydaná jinými trhy nebo orgány provádějícími na těchto trzích clearingové nebo zúčtovací operace nebo vydaná pro tyto orgány.

Pro účely této definice:

- se pravidlo považuje za speciálně zaměřené na služby informační společnosti tehdy, je-li s ohledem na jeho odůvodnění a jeho podstatnou část specifickým záměrem a cílem všech nebo některých jeho jednotlivých ustanovení jednoznačně a cílevědomě tyto služby regulovat,*
- se pravidlo nepovažuje za speciálně zaměřené na služby informační společnosti, má-li na tyto služby pouze nepřímý nebo vedlejší účinek.*

Pravidlem pro služby je požadavek, který se týká přístupu ke službám a jejich provozování, zejména poskytovatele služeb, příjemce služeb nebo služeb jako takových.

Příklady, které pravděpodobně budou pravidlem pro služby informační společnosti:

- Opatření týkající se podmínek pro zakládání činnosti:
Návrh zákona obsahující ustanovení, kterými se řídí vydávání elektronických peněz: podmínky týkající se profesionálních kvalifikací a dobrého jména, finanční záruky, povinnost obdržet licenci a ustanovení pro její vydání atd.
- Opatření týkající se podmínek pro provozování činnosti on-line:
Návrh vyhlášky týkající se postupů pro on-line právní praxi: zákaz vykonávat praxi jako společnost; neslučitelnost profese s ostatními činnostmi; závazné tarify poplatků; všeobecný zákaz komerční propagace nebo určitých forem reklamní činnosti atd.
- Opatření týkající se poskytovatele on-line služeb:
Návrh předpisu týkající se činností on-line daňového poradce: požadované profesní zkušenosti, zvláštní registrační postupy, požadavky jako dobré jméno a finanční záruky atd.
- Opatření týkající se dodávky služeb on-line:
Návrh zákona týkající se postupů spojených s on-line architektonickými službami: závazná ustanovení pro smluvní vztahy, tarify poplatků, zákaz propagačních nabídek atd.
- Opatření týkající se příjemce on-line služeb:
Návrh předpisu o účasti v určitých hazardních hrách na internetu: možnost a vybavení pro účast stanovené ve světle určitých kritérií (věk); zákaz účasti na neautorizovaných projektech atd.

Aby se na konkrétní pravidlo pro služby vztahovala Směrnice 98/34, musí být „speciálně zaměřené na služby informační společnosti“. Proto čl. 1, odst. 5 obsahuje určité definice, které usnadňují pochopení pojmu tím, že uvádějí, co znamená a co neznámá „speciálně zaměřené“:

Z toho zároveň vyplývá, že je třeba oznamovat nejen návrhy předpisů, které jsou jako celek zaměřeny na služby informační společnosti (např. zákon o elektronickém podpisu), ale rovněž návrhy obecnějších předpisů, jejichž část (i jen jeden paragraf nebo odstavce) je speciálně zaměřená na tyto služby. V takových případech se

však povinnost dodržet dobu pozastavení prací nebude vztahovat na celý obecný předpis, ale pouze na tu část, která obsahuje pravidlo pro služby.

Na druhé straně není nutné oznamovat návrhy předpisů, jež souvisejí pouze nepřímo, implicitně nebo nahodile se službami informační společnosti, tj. které se týkají ekonomických činností obecně bez toho, aby byly brány v úvahu typické technické postupy pro poskytování služeb informační společnosti (např. opatření, které zakazuje distribuci určitých materiálů jakýmkoliv přenosem včetně internetu nebo elektronické pošty, mezi různými možnými prostředky jejich šíření).

3. Technický předpis

Čl. 1, odst. 11:

„Technickým předpisem“ se [pro účely této směrnice] rozumí technické specifikace a jiné požadavky nebo pravidla pro služby včetně příslušných správních předpisů, jejichž dodržování je při uvedení na trh, poskytování služby, při podnikání poskytovatele služeb nebo při používání v členském státě nebo na jeho větší části závazné de jure nebo de facto, jakož i právní a správní předpisy členských států zakazující výrobu, dovoz, prodej či používání určitého výrobku nebo zakazující poskytování nebo využívání určité služby nebo podnikání poskytovatele služeb, s výjimkou předpisů uvedených v článku 10.

Technické předpisy de facto zahrnují:

- právní a správní předpisy členského státu, které odkazují na technické specifikace nebo jiné požadavky nebo pravidla pro služby, nebo profesní pravidla či pravidla správné praxe, která sama obsahují odkaz na technické specifikace nebo na jiné požadavky na pravidla pro služby, přičemž soulad s nimi je předpokladem shody s povinnostmi uloženými uvedenými právními nebo správními předpisy;*
- dobrovolné dohody, v nichž je orgán veřejné moci smluvní stranou a které ve veřejném zájmu stanovují shodu s technickými specifikacemi nebo s jinými požadavky nebo s pravidly pro služby, s výjimkou specifikací pro nabídková řízení při zadávání veřejných zakázek;*

- *technické specifikace nebo jiné požadavky nebo pravidla pro služby, které souvisejí s daňovými nebo finančními opatřeními ovlivňujícími spotřebu výrobků nebo služeb tím, že vyzývají ke shodě s těmito technickými specifikacemi nebo jinými požadavky; to však neplatí pro technické specifikace nebo jiné požadavky nebo pravidel pro služby, které se týkají národních systémů sociálního zabezpečení.*

Jedná se o technické předpisy vydané orgány, které členské státy jmenovaly a které jsou uvedené v seznamu, který má Komise vypracovat do 5. srpna 1999 v rámci výboru uvedeného v článku 5.

Stejný postup se použije při změně tohoto seznamu.

Aby mohly být považovány za technický předpis, technická specifikace, jiný požadavek nebo pravidlo pro služby musí splnit následující podmínky:

- musí být ‚závazné‘. Tato vlastnost, která je vlastní dokumentům připraveným orgány veřejné moci, představuje největší rozdíl mezi technickým předpisem a technickou normou, kterou připravují soukromé orgány a která je v podstatě dobrovolná;
- musí ovlivnit uvedení na trh, uvedení do provozu nebo použití průmyslových nebo zemědělských výrobků, anebo poskytování služby, a musí být aplikovatelné na celém území státu nebo na jeho větší části.

Závazná povaha technické specifikace, jiného požadavku nebo pravidla pro služby může být dána dvojím způsobem:

1. **de jure**, když shoda s technickou specifikací, jiným požadavkem nebo pravidlem pro služby je stanovena jako závazná právním předpisem. Například podmínky pro malovýrobu džemu a konzervovaného ovoce stanovené vyhláškou budou považovány za technický předpis, jež je závazný de jure. Totéž se týká zákazu používat plastové lahve pro uvedení minerálních vod na trh stanoveného vyhláškou atd.
2. **de facto**, tam kde technická specifikace není stanovena formálním a závazným předpisem příslušným státem, ale kde stát vyzývá k jejímu dodržování; v důsledku obdobných účinků, které mohou mít na obchod, jsou tato opatření považována za rovnocenná závazným předpisům.

Demonstrativní výčet technických předpisů de facto je uveden v článku 1, odst. 11 a jsou rozděleny do tří kategorií:

- právní a správní předpisy jsou opatření přijatá vnitrostátními orgány, která odkazují na technické specifikace nebo jiné požadavky obvykle stanovené jinými než státními orgány (například národním normalizačním orgánem), které nejsou závazné jako takové (normy, profesní pravidla nebo pravidla správné praxe), ale jejichž dodržování je doporučeno, neboť soulad s nimi je předpokladem shody s takovým předpisem.

Jde například o případ, kdy právní předpis týkající se pojištění osvobodí uživatele výrobků, které splňují určité nezávazné normy, od povinnosti osvědčit shodu se závaznými požadavky, neboť tyto výrobky profitují z předpokladu shody s těmito požadavky.

- Dohody uzavřené mezi ekonomickými subjekty, které stanoví technické specifikace nebo jiné požadavky pro určité výrobky, nejsou závazné vzhledem k tomu, že jejich původcem je soukromý sektor. Avšak tyto jsou považovány de facto za technické předpisy, když je jednou ze smluvních stran těchto dohod stát. Takové dohody jsou často používány ve Skandinávii v sektorech jako automobilový průmysl nebo chemický průmysl, ve většině případů z důvodů ochrany životního prostředí: snížit škodlivé emise u vozidel nebo únik škodlivých látek do vody, k propagaci používání určitých typů obalů atd. Tyto dohody umožňují větší flexibilitu v zavádění opatření nutných k dosažení cílů právních předpisů a dobrovolná účast zainteresovaných průmyslových odvětví zaručuje jejich dosažení.
- daňová nebo finanční opatření uvedená ve třetí odrážce předkládají vnitrostátní mocenské orgány pro účely jiné než ty tradičně sledované daňovými předpisy členských států. Jsou považovány za účinné nástroje zavádění politiky stanovené na národní (vnitrostátní) úrovni, zejména s ohledem na ochranu životního prostředí a spotřebitelů s tím, že jsou v zásadě zaměřeny na ovlivňování chování posledně jmenovaných ve vztahu ke specifickému výrobku.

Příkladem jsou zejména případy daňových úlev poskytnutých „čistým vozidlům“, která splňují příslušné emisní limity nebo jsou

vybavena katalyzátory. Zkušenosti ukázaly, že členské státy často vážaly úlevy na podmínky, jejichž výsledkem bylo, že zaváděný systém představoval překážku obchodu, a bylo proto nutné, aby takové předpisy byly Komisí přezkoumány. Tato kategorie zahrnuje zejména ta opatření, která vyzývají k nákupu výrobků, jež splňují příslušné specifikace poskytnutím finančních služeb (například dotace na nákup určitých topných zařízení nebo použití alternativních zdrojů energie, jako je větrná energie) nebo naopak odrazují od nákupu (například odnětí grantů ve stavebním průmyslu, pokud byly použity určité materiály). Tato kategorie rovněž zahrnuje daňová a finanční opatření, která mohou ovlivnit spotřebu vyzýváním ke shodě s „ostatními požadavky“ (například osvobození od ekologické daně u obalů určitých výrobků, když je zřízen systém zálohování, nebo osvobození od ekologické daně u určitých výrobků, když je zaveden systém jejich sběru a třídění).

Směrnice 98/34/ES se nevztahuje na daňové a finanční právní předpisy jako takové; vztahuje se pouze na technické specifikace nebo „jiné požadavky“ související s daňovými nebo finančními opatřeními, jejichž cílem je změna chování spotřebitele. Daňová nebo finanční opatření jako taková nejsou předmětem zkoumání Komise nebo členských států; pouze aspekty technických specifikací nebo jiných požadavků, které mohou vytvářet překážky obchodu.

III. POSTUP PŘI NOTIFIKACÍCH Z ČESKÉ REPUBLIKY

1. Oznámení návrhu – notifikace

Čl. 8, odst. 1:

Kromě výjimek uvedených v článku 10 oznámí členské státy neprodleně Komisi každý návrh technického předpisu, s výjimkou případu, kdy takový předpis pouze přejímá úplné znění mezinárodní nebo evropské normy a kdy postačí informace o příslušné normě; členské státy současně Komisi sdělí důvody, pro které je nezbytné takový technický předpis vydat, pokud již nebyly uvedeny v samotném návrhu.

Je-li to vhodné a nebylo-li tak již učiněno s předchozím sdělením, oznámí současně členské státy znění základních právních nebo správních předpisů, které jsou zásadně a přímo dotčeny, pokud je znalost těchto znění nezbytná pro posouzení účinků navrhovaného technického předpisu.

Zejména tam, kde se návrh snaží omezit uvedení chemické látky, přípravku nebo výrobku na trh nebo jejich používání z důvodu ochrany veřejného zdraví, spotřebitelů nebo životního prostředí, předají členské státy rovněž buď přehled všech příslušných údajů o příslušné látce, přípravku či výrobku a o známých a dostupných náhražkách, nebo odkazy na ně, jsou-li takové údaje dostupné, a sdělí předpokládané účinky opatření na veřejné zdraví a ochranu spotřebitele a životního prostředí společně s rozbohem rizika provedeným odpovídajícím způsobem v souladu s obecnými zásadami posuzování rizika chemických látek uvedených v čl. 10, odst. 4 nařízení (EHS) 793/93 u existující látky nebo v čl. 3, odst. 2 směrnice 67/548/EHS u látky nové.

Výchozím bodem pro směrnici 98/34/ES je povinnost členských států notifikovat každý návrh technického předpisu Komisi a poté, s výjimkou nouzových postupů popsanych níže, dodržet počáteční tříměsíční dobu pozastavení prací, během které předpis nesmí být přijat.

Komisi je zasílán technický předpis ve formě návrhu, to znamená ve stavu, kdy v něm ještě mohou být provedeny podstatné změny. Pokud Komise nebo členské státy doručí k návrhu technického předpisu připomínky, ve kterých požadují, aby text návrhu byl pozměněn, taková změna musí být možná. Vzhledem k tomu, že každý stát má jiná pravidla pro legislativní proces, není přesně určeno, kdy má být návrh zaslán Komisi, a toto je ponecháno na uvážení jednotlivých států.

Předkladatel návrhu technického předpisu je povinen zajistit, aby návrh byl předán kontaktnímu místu (společně s vyplněným formulářem) a mohl být následně oznámen Komisi. Předkladatel rovněž určuje, v jaké fázi bude návrh zaslán kontaktnímu místu. Musí vzít v úvahu, že poté, co Komise obdrží takový návrh, následuje tříměsíční lhůta a před jejím uplynutím nelze návrh přijmout.

Současně s návrhem je třeba poskytnout i další právní předpisy nebo dokumenty, které Komise a členské státy potřebují ke komplexnímu posouzení účinků návrhu – např. pokud jde o návrh technického předpisu, který je prováděcím předpisem k zákonu, je nutné poskytnout i tento zákon, v němž je obsaženo zmocnění k vydání tohoto prováděcího předpisu.

Jestliže návrh technického předpisu omezuje uvedení na trh nebo použití chemické (nebezpečné) látky, přípravku nebo výrobku na základě ochrany veřejného zdraví, spotřebitelů nebo životního prostředí, musí být přiloženo posouzení rizik. To umožňuje Komisi a členským státům určit proporcionalitu opatření s ohledem na očekávané dopady na veřejné zdraví a ochranu spotřebitele a životního prostředí.

Částečná výjimka z povinnosti oznamovat návrhy technických předpisů je stanovena pro případy, kdy technický předpis pouze přejímá úplný text mezinárodní nebo evropské technické normy; postačí oznámení o příslušné normě a není nutné předávat Komisi text návrhu.

Čl. 8, odst. 1:

Členské státy musí v souladu s výše uvedenými podmínkami sdělit návrh technického předpisu znovu, provedou-li v něm změny, které zásadně změní oblast jeho působnosti, zkrátí původně předpokládanou dobu jeho zavedení, doplní specifikace či požadavky nebo požadavky zpřísní.

Pokud jsou v návrhu technického předpisu následně provedeny změny, které jsou směrnicí 98/34/ES označeny jako zásadní (změna oblasti působnosti návrhu, zkrácení původně předpokládané doby jeho zavedení, doplnění specifikací či požadavků nebo zpřísnění požadavků), je předkladatel povinen takový pozměněný návrh předat znovu Komisi. To znamená, že Komise a členské státy mají opět možnost se k tomuto novému návrhu vyjádřit formou připomínek a musí být proto znovu dodržena nová tříměsíční doba pozastavení prací. Celý notifikační proces tedy probíhá od začátku ještě jednou.

2. Doba pozastavení prací

Doba pozastavení prací začíná datem, kdy Komise obdrží návrh technického předpisu. Toto datum Komise jasně vyznačí stejně jako datum, kterým končí období pozastavení prací. Doba pozastavení prací trvá tři měsíce, během nichž mají Komise a členské státy možnost vyjádřit se k návrhům technických předpisů, které jim byly zaslány. Jejich vyjádření může být buď formou připomínky, nebo podrobného stanoviska, popřípadě může jít o sdělení Komise, že v této věci dojde k harmonizaci.

a) připomínka

Čl. 8, odst. 2:

Komise a členské státy mohou členskému státu, který předložil návrh technického předpisu, předat připomínky, které tento členský stát vezme v co největší míře v úvahu při následující přípravě technického předpisu.

Připomínky, které Komise nebo členské státy k návrhu předpisu uplatní, mají pouze charakter doporučení. Členské státy jsou však Komisí vyzývány k tomu, aby na připomínky odpověděly, tj. zaslaly vyjádření, zda tyto připomínky vzaly či nevezaly v úvahu a proč.

b) podrobné stanovisko

Podrobné stanovisko zasílá Komise nebo členský stát v případě, kdy se domnívá, že návrh technického předpisu může vytvořit pře-

kážky volného pohybu zboží na vnitřním trhu. Pokud je takové podrobné stanovisko zasláno, znamená to, že původní tříměsíční doba pozastavení prací se dále prodlužuje (o jeden nebo o tři měsíce podle toho, do jaké kategorie technický předpis patří). Zároveň je členský stát povinen se k podrobnému stanovisku vyjádřit a oznámit Komisi, jak bude návrh upraven.

Čl. 9, odst. 2:

Členské státy odloží:

- o čtyři měsíce přijetí návrhu technického předpisu, který má formu dobrovolné dohody ve smyslu čl. 1, odst. 11, druhého pododstavce, druhé odrážky,
- aniž jsou dotčena ustanovení odstavců 3, 4 a 5, přijetí jakéhokoli jiného návrhu technického předpisu (s výjimkou návrhu pravidel pro služby) o šest měsíců ode dne, kdy Komise obdrží sdělení podle čl. 8, odst. 1, doručí-li Komise nebo jiný členský stát do tří měsíců od tohoto data podrobné stanovisko, z něhož vyplývá, že předpokládané opatření může vytvořit překážky volného pohybu zboží na vnitřním trhu;
- aniž jsou dotčena ustanovení odstavců 4 a 5, přijetí jakéhokoli návrhu pravidla pro služby o čtyři měsíce ode dne, kdy Komise obdrží oznámení podle čl. 8, odst. 1, doručí-li Komise nebo jiný členský stát do tří měsíců od tohoto data podrobné stanovisko, z něhož vyplývá, že předpokládané opatření může vytvořit překážky volného pohybu služeb nebo svobody podnikání poskytovatelů služeb v rámci vnitřního trhu.

Podrobná stanoviska Komise nebo členských států k návrhu pravidel pro služby nesmí mít vliv na opatření v oblasti kulturní politiky, zejména v audiovizuální oblasti, která by členské státy mohly v souladu s právem Společenství přijmout s přihlédnutím k jejich jazykové rozmanitosti, národním a regionálním zvláštnostem a kulturnímu dědictví.

Příslušný členský stát předloží Komisi zprávu o opatřeních, která na základě těchto podrobných stanovisek hodlá přijmout. Komise se k těmto opatřením vyjádří.

V případě pravidel pro služby uvede příslušný členský stát popřípadě důvody, pro které nemůže podrobná stanoviska vzít v úvahu.

c) sdělení Komise

Čl. 9, odst. 3–6:

3. *S výjimkou návrhu pravidel týkajících se služeb odloží členské státy přijetí návrhu technického předpisu o 12 měsíců ode dne, kdy Komise obdržela sdělení podle čl. 8, odst. 1, oznámí-li Komise do tří měsíců od tohoto data svůj záměr navrhnout nebo přijmout směrnici, nařízení nebo rozhodnutí v této věci v souladu s článkem 189 Smlouvy.*
4. *Členské státy odloží přijetí návrhu technického předpisu o 12 měsíců ode dne, kdy Komise obdržela sdělení podle čl. 8, odst. 1, oznámí-li Komise do tří měsíců od tohoto data své zjištění, že se návrh technického předpisu týká věci, která je v působnosti návrhu směrnice, nařízení nebo rozhodnutí předloženého Radě v souladu s článkem 189 Smlouvy.*
5. *Přijme-li Rada společné stanovisko podle odstavců 3 a 4 v období pozastavení prací, prodlouží se tato doba kromě výjimek uvedených v odstavci 6 na 18 měsíců.*
6. *Povinnosti uvedené v odstavcích 3, 4 a 5 zanikají:*
 - *informuje-li Komise členské státy, že již nemá v úmyslu navrhnout nebo přijmout závazný právní předpis Společenství,*
 - *informuje-li Komise členské státy, že svůj návrh či záměr vzala zpět,*
 - *jakmile Komise nebo Rada přijala závazný právní předpis Společenství.*

3. Výjimky z doby pozastavení prací

Povinnost odložit schválení návrhu technického předpisu se netýká následujících případů:

- *technické specifikace nebo jiné požadavky nebo pravidla pro služby uvedené v třetí odrážce druhého pododstavce bodu 11 článku 1,*
- *právní předpisy a správní opatření zakazující výrobu, pokud nebrání volnému pohybu výrobků,*
- *použití „nouzového postupu“.*

Čl. 9, odst. 7:

Ustanovení odstavců 1 až 5 se nevztahují na případy, kdy je

- členský stát z naléhavých důvodů způsobených vážnými a nepředvídatelnými okolnostmi souvisejícími s ochranou veřejného zdraví nebo s bezpečností, s ochranou živočichů či rostlin a v případě pravidel pro služby také s veřejným pořádkem, zejména s ochranou mládeže, nucen ve velmi krátké lhůtě připravit technické předpisy tak, aby mohly být neprodleně vydány a provedeny, aniž by byly možné jakékoli konzultace, nebo*
- členský stát z naléhavých důvodů způsobených vážnými okolnostmi, které souvisejí s ochranou bezpečnosti a celistvosti finančního systému, zejména s ochranou vkladatelů, investorů a pojištěnců, nucen neprodleně vydat a provést pravidla pro finanční služby.*

Ve sdělení podle článku 8 odůvodní členský stát naléhavost příslušných opatření. Komise se neprodleně k tomuto sdělení vyjádří. V případech nesprávného použití tohoto postupu musí přijmout vhodná opatření. Komise pravidelně informuje Evropský parlament.

Přestože se na tyto případy nevztahuje povinnost odložit schválení návrhu technického předpisu a stát může přijmout předpis bez doby pozastavení prací, musí být takový technický předpis, jakkoli neodkladný, oznámen Komisi ve stadiu návrhu – z tohoto pravidla neexistují žádné výjimky.

Nepoužití doby pozastavení prací nemá žádný vliv na možnost Komise a jednotlivých států vyjádřit se k takovému návrhu technického předpisu. Jinými slovy Komise i státy mohou zaslat k takovému návrhu připomínky.

4. Informace o přijetí předpisu

Čl. 8, odst. 3:

Členské státy neprodleně sdělí konečné znění technického předpisu Komisi.

Poté, co uplyne doba pozastavení prací (buď základní tříměsíční, nebo prodloužená), může být návrh předpisu přijat. Po jeho schvá-

lení má členský stát povinnost zaslat Komisi finální znění předpisu tak, jak je oficiálně publikován. Předání konečného textu umožňuje Komisi zjistit, jestli stát vzal v úvahu připomínky nebo podrobná stanoviska, které mu byly zaslány.

Pokud předpis z nějakých důvodů přijat není (např. příslušný resort se rozhodne, že návrh je příliš kontroverzní, a stáhne ho), je nutné o této skutečnosti rovněž informovat Komisi.

5. Neoznámení technického předpisu

Podle judikatury Evropského soudního dvora (Rozsudek C-194/94 ve věci CIA Security International SA v. Signalson SA and Securitel SPRL) jsou články 8 a 9 směrnice 98/34/ES přesné a bezpodmínečné a jednotlivci proto mají možnost dovolat se těchto ustanovení před národními soudy. Cílem směrnice není pouze informovat Komisi o návrzích technických předpisů, ale především eliminovat překážky obchodu. Proto jsou návrhy technických předpisů zasílány Komisi a ostatním členským státům a je jim umožněno na tyto návrhy reagovat a navrhnout změny, které by představovaly menší omezení pro volný pohyb zboží, než jak je navrhováno. Komise má zároveň možnost navrhnout harmonizaci v oblasti, o kterou se jedná v návrhu.

Skutečnost, že technický předpis nebyl oznámen, přestože oznámen být měl, je porušením povinnosti vyplývající ze Směrnice 98/34/ES a způsobuje, že takový technický předpis je neaplikovatelný a nevytížitelný vůči jednotlivcům. Pokud se jednatlivec v konkrétním případě dovolá porušení této povinnosti před národním soudem, soud je povinen odmítnout takový technický předpis aplikovat.

6. Předpisy, na které se Směrnice 98/34/ES nevztahuje

Směrnice 98/34/ES se nevztahuje na následující:

a) předpisy uvedené v článku 10, odst. 1

Ustanovení článků 8 a 9 se nevztahují na právní a správní předpisy členských států nebo na dobrovolné dohody, jimiž členské státy:

- *plní závazné právní předpisy Společenství, které vedou k přijetí technických specifikací nebo pravidel pro služby;*
- *plní závazky vyplývající z mezinárodních dohod, které vedou k přijetí společných technických specifikací nebo pravidel pro služby ve Společenství;*
- *využívají ochranných doložek obsažených v závazných právních předpisech Společenství;*
- *používají čl. 8, odst. 1 směrnice Rady 92/59/EHS;*
- *se omezují pouze na plnění rozsudku Soudního dvora Evropských společenství;*
- *se omezují v souladu se žádostí Komise pouze na změnu technického předpisu uvedeného v čl. 1, odst. 9 této směrnice se záměrem odstranit překážky obchodu nebo v případě pravidel pro služby volného pohybu služeb nebo svobody podnikání poskytovatelů služeb.*

Článek 10, odst. 1 obsahuje výčet předpisů, které jsou vyňaty z působnosti směrnice 98/34/ES. Tato vnitrostátní opatření většinou sledují cíl odstranit překážky volného pohybu a podléhají dohledu Společenství, proto je není třeba oznamovat Komisi a odkládat jejich přijetí.

Je však nutné si uvědomit, že výjimka stanovená v článku 10, odst. 1 se nevztahuje na předpisy, které přestože přejímají právní akt Společenství (nejčastěji směrnici), upravují i otázky nad rámec přejímaného právního aktu Společenství. To znamená, že části takového předpisu budou podléhat povinnosti oznámení a pozastavení prací.

Například právní předpis provádějící směrnici, který ukládá dodatečné požadavky na ochranu spotřebitele, které doplňují požadavky stanovené směrnicí, bude podléhat povinností stanoveným směrnicí 98/34/ES. Podobně tak právní předpis, který někdy v budoucnu bude novelizovat ustanovení předpisu přejímajícího směrnici, by měl být oznámen podle směrnice 98/34/ES, neboť nebude přijat v časové shodě se směrnicí.

b) telekomunikační služby

Čl. 1, odst. 5, druhý pododstavec:

Tato směrnice se nevztahuje na pravidla týkající se věcí upravených právními předpisy Společenství v oblasti telekomunikačních služeb vymezených směrnicí 90/387/EHS.

Směrnice 90/387/EHS definuje telekomunikační služby jako „služby, jejichž poskytování se skládá zcela nebo částečně z přenosu a směrování signálů v telekomunikační síti prostřednictvím telekomunikačních procesů, s výjimkou rozhlasového a televizního vysílání“.

Znamená to, že v budoucnosti všechny návrhy předpisů o telekomunikačních službách – tj. včetně těch, na které se nevztahuje obecná výjimka v článku 10, odst. 1 – nespádají do působnosti směrnice 98/34/ES. Důvodem pro tuto výjimku je fakt, že většina otázek týkajících se telekomunikací je již na evropské úrovni harmonizována.

S telekomunikačními službami souvisí několik právních předpisů Společenství:

- směrnice 90/388/EHS, která se týká podmínek pro liberalizaci poskytování určitých služeb (přidaná hodnota, hlasový a datový přenos atd.), ve znění směrnic 94/46/ES (která stanoví podmínky pro liberalizaci satelitních služeb), 95/51/ES (týkající se použití kabelových sítí), 96/2/ES (o mobilní a osobní komunikaci) a 96/19/ES (o dosažení plné konkurence na telekomunikačním trhu);
- směrnice 92/44/EHS, která stanoví postupy pro poskytování minimální sady pronajatých linek;
- směrnice 97/13/ES, která stanoví podmínky a postupy použitelné pro všeobecné autorizace a individuální licence v oblasti telekomunikačních služeb atd.
- směrnice 97/33/ES, která harmonizuje podmínky pro vzájemné propojení veřejných a telekomunikačních služeb přístupných pro veřejnost a podmínky přístupu do takovýchto sítí a k takovýmto službám s ohledem na zajištění univerzálních služeb a vzájemné operativnosti atd.

c) finanční služby

Čl. 1, odst. 5, třetí pododstavec:

Tato směrnice se nevztahuje na pravidla týkající se věcí upravených právními předpisy Společenství v oblasti finančních služeb, které jsou uvedeny ne zcela vyčerpávajícím způsobem v příloze VI této směrnice.

Důvod pro tuto výjimku je totožný jako u telekomunikačních služeb – taková pravidla jsou součástí již existujícího a dostatečně zavedeného právního rámce Společenství. Příloha VI Směrnice 98/34/ES obsahuje demonstrativní výčet finančních služeb:

Příklady finančních služeb podle čl. 1, odst. 5 třetího pododstavce

- *Služby v oblasti cenných papírů*
- *Pojišťovací a zajišťovací operace*
- *Bankovní služby*
- *Operace související s penzijními fondy*
- *Služby související s termínovými nebo opčními obchody*

Tyto služby zahrnují zejména:

- a) služby v oblasti cenných papírů podle přílohy směrnice 93/22/EHS; služby podniků kolektivního investování,*
- b) služby související s činnostmi, které jsou uvedeny v příloze směrnice 89/646/EHS a které podléhají vzájemnému uznávání;*
- c) služby související s pojišťovacími a zajišťovacími operacemi uvedenými:*
 - *v článku 1 směrnice 73/239/EHS,*
 - *v příloze směrnice 79/267/EHS,*
 - *ve směrnici 64/225/EHS,*
 - *ve směrnících 92/49/EHS²⁰ a 92/96/EHS.*
- d) pravidla vydaná regulovanými trhy nebo pro ně nebo vydaná jinými trhy nebo orgány provádějícími na těchto trzích clearingové nebo zúčtovací operace nebo vydaná pro tyto orgány*

Čl. 1, odst. 5, čtvrtý pododstavec:

S výjimkou čl. 8, odst. 3 se tato směrnice nevztahuje na pravidla vydaná ve smyslu směrnice 93/22/EHS regulovanými trhy nebo pro

²⁰ Úř. věst. č. L 228, 11. 8. 1992, s. 1

nebo vydaná jinými trhy nebo orgány provádějícími na těchto trzích clearingové nebo zúčtovací operace nebo vydaná pro tyto orgány.

V tomto případě jde o částečnou výjimku.

Důvodem pro vynětí těchto pravidel z působnosti směrnice 98/34/ES je potřeba přijmout urychleně nástroje, které se zabývají službami on-line, jež souvisejí s vysoce mobilními a velmi proměnlivými finančními trhy, kde se situace může měnit náhle a nepředvídatelně.

Jedinou povinností, které tato pravidla, v zájmu alespoň minimální transparentnosti, podléhají, je jejich oznámení „ex post“ podle článku 8, odst. 3, tj. předání konečného, již schváleného textu předpisu.

Příklady:

- návrh předpisu o počítačovém obchodování a zúčtování na burze;
- návrh předpisu týkajícího se clearingových systémů použitých pro elektronické obchody na burze;
- návrh předpisu související s postupy pro poskytování a uzavírání elektronických obchodů týkajících se cenných papírů obchodovaných na finančních trzích jiných než burzy.

IV. POSTUP PŘI NOTIFIKACÍCH ZE ČLENSKÝCH STÁTŮ

Česká republika bude mít možnost vyjádřit se k návrhům technických předpisů z ostatních členských států a rovněž ze států Evropského sdružení volného obchodu a Turecka. Tyto návrhy jsou veřejně přístupné na webové stránce Komise (<http://europa.eu.int/comm/enterprise/tris/>) a zároveň jsou zasílány kontaktním místům v jednotlivých členských státech.

ÚNMZ bude předávat návrhy technických předpisů věcně příslušným resortům a profesním organizacím. Ke každému návrhu může být za Českou republiku vypracováno pouze jedno oficiální vyjádření, které musí být předáno Komisi prostřednictvím kontaktního místa. Takové vyjádření (připomínka nebo podrobné stanovisko) pak Komise zašle členskému státu, který návrh vypracoval.

Pozn. k částem B. a C. Sborníku TH, Notifikační povinnosti - 98/34/ES

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů byla zveřejněna v Úředním věstníku ES č. L 204, 21. 7. 1998, s. 37 a uváděné české znění textu bylo pořízeno ÚNMZ a revidováno CTP a KRC, 7/2002.

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 98/48/ES ze dne 20. července 1998, kterou se mění směrnice 98/34/ES o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů byla zveřejněna v Ústředním věstníku ES č. L 217, 5. 8. 1998, s. 18 a uváděné české znění textu bylo pořízeno ÚNMZ a revidováno CTP a KRC, 7/2002.

© Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví,
Gorazdova 24, 128 01 Praha 2, k volnému prohlížení a stažení
i na www.unmz.cz, náklad 500 ks. Praha 2004.
Nakladatelský servis: Bořivoj Kleník, PhDr. – Q-art, Praha.
Redakční uzávěrka: 30. 11. 2004. NEPRODEJNÉ